

Tanári Útmutató a **GIRO D'ITALIANO 2** című nyelvkönyvhöz

Üdvözljük

a

GIRO D'ITALIANO 2 olasz nyelvkönyv tanári útmutatójának olvasójaként!

A könyv szerzői: Bernátné Vámosi Judit és Dr. Nyitrai Tamás

Útmutatónkból megismerheti a második kötet újdonságait, kiegészítjük a munkamódszereket, és tanácsokkal szolgálunk az egyes fejezetekkel, oldalpárokkal kapcsolatban.

Folytatódik a több leckéből (tappa) és ismétlő leckéből (sosta) álló, oldott hangvételi, kommunikáció központú és kooperatív szemléletű nyelvtanulás. Koncentrikusan bővítjük a Giro1 témaköreit.

Célközönségünk elsősorban a tantárgyi keretben tanuló magyar középiskolás korosztály, de könyvünk jól használható az általános iskola felső tagozatában és nyelvviskolákban is.

A nyelvtanulókat az oldalpáronként szerkesztett kétnyelvű szöszedet segíti az órán

Csoportkeretben folyó, szocializáló nyelvoktatást feltételezünk, páros- és csoportmunka, verseny, vetélkedő, játékos tevékenységek alkalmazásával. Tankönyvünk didaktikai felépítésével alkalmazzuk, és kézikönyvünkben bemutatjuk a kooperatív munkamódszert.

Maximális összhangra törekedtünk a középiskolai oktatás alapidokumentumaival (NAT, kerettantervek, érettségi vizsgakövetelmények), ugyanakkor támogatjuk a tanítás-tanulás autonómiáját is.

Általános módszertani alapvetésként továbbra is utalunk Nyitrai Tamás *Olasztanárok kézikönyve* (KÁOKSZI-PONTE kiadás, Bp., 2002) és Marco Mezzadri *I ferri del mestiere* (Edizioni Guerra, Perugia, 2003) című kézikönyvekre.

CÉLOK

Az első kötethez képest nem változtak célkitűzéseink.

Nagyobb figyelmet fordítunk arra, hogy a nyelvtanulók kapcsolatba kerüljenek az olasz hétköznappal és kultúrával. Ezt a célt szolgálja az Internet bevonása, önálló anyaggyűjtés és prezentáció, kapcsolatteremtés olasz diákokkal (pl. hozzászólás fórumokon, diákcsere kezdeményezése), önálló tanulási stratégiák használata (pl. önellenőrző internetes feladatsorok megoldása, online szótárak használata, esetleg honlap létrehozása), nyelvi versenyekre és nyelvvizsgára való felkészítés stb. Az Interneten javasolt címek, elsősorban a Youtube csatornái, az eltelt idő során elveszíthetik fellelhetőségüket. A tanulók azonban nagy leleménnyel keresnek és találnak jól használható anyagokat, ha a témakört megjelöljük. Ez nekünk, olasztanároknak is kihívást jelent, továbbá állandóan frissül kötődésünk Olaszországhoz és a fiatalok világához. Ha online kapcsolatot használunk az órán, előtte ellenőrizzük az elérhetőséget. Célszerű a fontosabb képtartalom letöltése, mert ezek időközben megváltozhatnak, esetleg meg is szűnhetnek. A kurzushoz készült word kiterjesztésű tanmenet elérhető a Kiadó honlapján: www.ntk.hu, és kattintható formában tartalmazza az egyes leckékhez tartozó internetes címeket és kiegészítésre alkalmas forrásokat.

VÁLTOZÁSOK A GIRO 1-HEZ KÉPEST

A tankönyvben a feladatok utasításai olasz nyelvűek. A nyitóoldal rovatai bővültek a Giro 1-re utaló ismétléssel.

A munkafüzetben minden *tappa* három részre tagolódik. Az első az új témát és nyelvhasználatot mélyíti, bővíti, gyakoroltatja. Az *Ascolto* olyan feladatokat tartalmaz, amelyek előre mutatnak az érettségi ilyen jellegű feladatainak megoldásához. A *Ripetizione* a felzárkóztatást, illetve a régebben tanult fontos nyelvi jelenségek frissen tartását szolgálja. Ezért témában sem kapcsolódik a fejezethez, és a nyelvtan szempontjából is „vegyesen” vonultatja fel a jelenségeket.

A SZAVAK TANÍTÁSA A MÁSODIK ÉVBEN

Tankönyvünk oldalpáronként adja meg az elsajátítandó szókinccset. A csak a megértést szolgáló (passzív) szavak csillaggal szerepelnek. A tankönyvi szószedetet tekintjük a heti 3-4 órás kurzusok alapszókinccsének. A könyv végén szótár típusú szószedet található, ahol számmal utalunk a szó első előfordulására, környezetére. Természetesen a tanulók szókinccse bővül még a Kollégák által bevezetett (órávezetés, kiegészítő anyagok, aktualitások) szavakkal is.

A munkafüzet – korlátozott számban – egynyelvű szómagyarázatokat közöl az aktuális oldal alján. A tanulók nyelvi készségeit fejleszti, ha a fakultatív feladatoknál a szöveggörnyezetből, az azonos tőből vagy más nyelvek hasonló szókinccséből kell az ismeretlen szavak jelentését felfedezniük. Ezeket a feladatokat a munkafüzetben csillaggal jelöltük, illetve a feladat utasításában jeleztük, hogy kéziszótár használata is szükséges.

Ahol a globális értést kívántuk fejleszteni, felhívtuk a tanulók figyelmét arra, hogy nem kell minden szót érteniük a feladat hibátlan megoldásához.

Ezzel ellentétben a *Ripetizione* részben a felső indexszám alapján megadjuk a lábjegyzetben a szavak magyar jelentését. Itt a szövegnek megfelelő jelentés található, nem a szótári alak, például a 20, 43, 52, 75, 81. oldalakon.

Hasonlóképpen fontosnak tartottuk a *Prova di controllo* szövegeknél is az itt először megjelent ismeretlen szavak megadását.

A gyakorló feladatok egy nagyobb csoportjánál *glossario*-szerű magyarázatot fogalmaztunk olaszul. A *glossario* megjelenése előremutat a harmadik kötet irányába, továbbá hozzászoktatja a tanulókat az egynyelvű könnyített olvasmányok feldolgozásához, ahol ilyen módon segítik az olvasókat. A szavak megadásával továbbá elősegítjük, hogy beszélt nyelvi fordulatokkal gazdagítsuk a magasabb óraszámú csoportok lexikai készletét.

A szavak ilyen sokféle kezelése részünkről átgondolt megoldás: a célszerűséget, a tanulók eltérő képességeit, valamint a házi feladat sikeres elvégzését tartja szem előtt.

A szavakat csakis használatukban lehet jól, funkcionálisan megtanulni, és gyakorlással lehet a memóriában megtartani. A forrás lehet írott vagy hallott szöveg, de a tanuló akkor igazán motivált, ha kreatív feladatot old meg, ha megkapja vagy maga gyűjti össze azokat az eszközöket, amelyekre beszédszándékának kifejezéséhez szüksége van.

A szavak felejtése természetes folyamat. Ha a felejtés nem teljes, akkor passzív szótudásról beszélünk, ami felidézéssel újra aktiválódik. Ha a tanuló „csak” megtanult egy szót, de nem használja, akkor az előbb passzívvá, majd elfelejtetté válik. Tankönyvünk ezért spirális felépítésű mind a szókinccs, mind a témakörök, mind pedig a nyelvi formák (nyelvtan) vonatkozásában, így a tanulóknak lehetőségük van újra meg újra használni és integrálni a már megismert szókinccset.

A rendszeres nyelvhasználaton kívül léteznek olyan tanulási technikák, amelyek növelhetik a lexikai tudást. Ezeket mind az órára, mind pedig otthonra javasoljuk, némelyikük valóban képes lázba hozni a tanulókat:

- már ismert szavak társítása hasonló vagy ellentétes jelentésűekkel
- tematikus szóbokrok kialakítása
- szabad asszociációs szóbokrok kialakítása (képekhez, tárgyakhoz, egyetlen szóhoz)
- kakukktójs keresése szó sorban
- szó meghatározások párosítása megadott szavakkal vagy anélkül
- szövegkiemelő toll használata a különböző szó fajú vagy témakörű szavak jelölésére szövegben vagy szó sorokban
- szó kártyák készítése, csoportosítása
- „nehéz szavak” gyűjtése
- szó versenyek az órán (ki tud több szót azonos kezdő betűvel, ki tud több igét, melléknevet stb., ki tud több szót megadott témakörben)

A fenti technikák közös vonása, hogy kerüljük a magyar nyelv használatát: olaszul tanulunk – olaszul!

MUNKAFORMÁK

Továbbra is preferáljuk a páros és csoportmunkát, az egyéni kutató munkát, melyek erő nyeit a Giro d'italiano I Tanári útmutató jában részletesen taglaltuk. Javasunk ebben a tanévben választható projekteket, amelyek huzamosabb foglalkozást igényelnek akár egyéni, akár csoportos formában.

Kézikönyvünkben utalunk kooperatív tanulási technikákra is. Tervezett továbbképzéseinken ezeket a gyakorlatban is bemutatjuk.

A frontális tevékenység akkor célszerű, ha összegezni kívánunk egy feladatot, vagy látni szeretnénk az egyéni teljesítményt, vagy egy szintre kívánjuk hozni a különböző csoportokban végzett munkát. Ez a munkaforma nem száműzendő, de gyakran át kell adja helyét a nála hatékonyabbaknak. Az óra elején a motiválásban, az óra folyamán a szervezésben és az óra végén az értékelésnél azonban elengedhetetlen.

A nyelvi jelenségeket és nyelvtani ismereteket továbbra is induktív módon, a jelenség természetes szövegkörnyezetében bemutatva, ott megfigyeltetve tanítjuk. Bemutató szövegeink (ezek nagy része hangzó szöveg!) többnyire autentikusak, ezért nem szerepelnek bennük a teljesség igényével azok a nyelvi jelenségek (pl. igeidők vagy módok), amelyeket éppen be akarunk mutatni. Nem kívántunk erőszakot tenni a szövegeken, és túlzottan didaktikussá tenni őket. A teljesség felé mutatnak azonban azok az összefoglaló, rendszerező táblázatok, amelyek a bemutatást követik (*analisi*). A szabály megalkotása továbbra is a tanulók feladata a kiegészítendő táblázatok és ábrák segítségével. A nyelvtani összefoglalót továbbra is otthoni használatra javasoljuk az önálló tanulás eszközeként, különösen hiányzás, felzárkózás esetében.

HÁZI FELADAT

A házi feladat az önálló tanulás eszköze, és több funkciót lát el: gyakorlás, bevésés, készségfejlesztés, egyéni reflexió, elmélyítés, tudatosítás, a kreativitás kibontakoztatása, a kulturális horizont tágítása, kutatás, ismeretszerzés, tájékozódás, az ismeretek integrálása, felzárkózás, az iskolai órák közötti sokszor többnapos szünet áthidalása stb. Mindezekre ügyelve igyekeztünk kialakítani a munkafüzet változatos feladatait. Ezek közül válogathatunk

aszerint, hogy éppen melyik funkciót kívánjuk előtérbe helyezni. Meggyőződésünk, hogy otthoni feladatmegoldás nélkül nem érhetőek el a *Giro* által kitűzött célok. Az útmutatóban ajánlásokat teszünk a házi feladatok kiválasztásához, de természetesen minden Kolléga a saját terve, elképzelése szerint jár el. (Ez persze nem zárja ki azt sem, hogy esetenként követi ajánlásainkat.)

Több esetben az órakezdő feladatok otthoni előkészítését, megoldását is javasoljuk, ami azzal az előnnyel jár, hogy a tanuló otthon egyéni tempóban tudja elvégezni. Sokszor az óra túlpörgős ritmusában a lassúbb tanulók lemaradnak, és feladják.

A házi feladatok órai megbeszélése nem egyszerűen az otthoni munka ellenőrzése, hanem alkalom arra, hogy az önálló tanulás eredményeit a tanulók a csoport közegében, valódi kommunikációban használják. A munkafüzet feladatait eleve úgy terveztük, hogy jól integrálhatók legyenek a tankönyvvel végzett munkával.

Az otthonra javasolt internetes anyagok megkeresése és megtekintése túlmutat azon a közvetlen hasznon, amit a konkrét feladat megoldása jelent: a tanulók közvetlenebb érintkezésbe kerülnek az olasz kultúrával; sok kiegészítő információval találkoznak; kedvet kaphatnak más olasz honlapok megtekintéséhez; megtapasztalják, hogy az olasz nyelvtudásuk nemcsak az olaszórán, hanem azon kívül is érvényes és működik. Adjunk lehetőséget arra, hogyha találtak keresés közben más érdekes anyagot, azt velünk vagy társaikkal osszák meg, például a csoport erre a célra kialakított levelező listáján.

Bár az a meggyőződésünk, hogy az iskolai nyelvtanítás legfontosabb színtere a nyelvóra, de minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy a nyelvhasználatot az iskola falain kívülre is kiterjesszük. Ennek egyik lehetősége a jól átgondolt, és a nyelvórába jól integrált házi feladat.

A házi feladattal kapcsolatban ügyeljünk még az alábbiakra:

- Vegyük figyelembe a tanulók órán kívüli terhelését, órarendjét; fölösleges sok feladatot adnunk, ha tudjuk, hogy nem lesz idejük elvégezni.
- Az időigényesebb feladatokat ne a következő órára adjuk fel, hanem időben tervezzük meg.
- Gyakran adjunk a CD hallgatásával kapcsolatos feladatokat, amelyek segítik a helyes kiejtés, hangsúly stb. fejlesztését.
- Adjuk meg a rangot a szorgalmi leckéknek. Van olyan gyerek, aki szívesen kitölti az összes feladatot is, ha nem kötelező.
- Csak akkor foglalkozzunk az óra elején a házi feladattal, ha az előmozdítja, bevezeti, motiválja az óra kibontását.
- A túl hosszadalmas óra eleji számonkérés elveszi az óra lendületét, továbbá nem marad idő arra, hogy eljussunk a didaktikai sor csúcsán álló önálló kommunikációhoz. Persze nem kell sajnálnunk az időt, ha maga a házi feladat is sokoldalú, fejlesztő órai kommunikációt igényel.
- Kínáljuk a házi feladat ellenőrzésének változatos mintáit: ne csak frontálisan, hanem párokban, táblára írva, kivetítve, beszédre foglalkozzunk vele; így kevesebb idő megy el az órán, illetve egyénre szabottan tudunk javítani, összegyűjtve a tipushibákat. Lehetőleg a jó megoldásokat olvassuk fel, így elkerüljük a rossz példák elhangzását.
- A házi feladat a tanulás eszköze és nem végeredménye, ezért csak pozitív értékelést adjunk, ezzel is ösztönözve a tanulókat az otthoni, önálló munkára.

A CD HASZNÁLATÁRÓL

A tankönyvhöz 47, a munkafüzethez 12 hangfelvétel készült a tankönyv 116. oldalán látható olasz anyanyelvű szereplőkkel. A szereplők Olaszország különböző részeiről származnak, ezért kiejtésük – az egyéni sajátosságokon kívül – magukon viselik annak a tájegységnek a sajátos kiejtését, ahonnan jöttek. Szándékosan nem kerestünk professzionális bemondókat, mert az a meggyőződésünk, hogy mind a tizenéves életkor, mind a nyelvi változatosság reálisabb képet fest az olasz nyelv mindennapi használatáról, és arra a változatosságra készíti fel a tanulókat, amellyel Olaszországban is találkozni fognak. Mindennek persze az a velejárója, hogy esetenként kevésbé standard a kiejtés, ezért a hallgatónak nagyobb erőfeszítést kell tennie a megértés érdekében. Ez is lényeges eleme a nyelvtanulásnak, és ehhez is szoktatni kívánjuk a tanulókat. A nehezebben érthető-hallható szövegek esetében többszöri meghallgatást javasolunk; a gyorsabb tempóban elhangzó szövegekhez kapcsolódó feladatok megoldását egyszerűsíthetjük, több lépésre bonthatjuk.

A CD nemcsak a hallás utáni értést, hanem a nyelv akusztikai sajátosságainak elsajátítását is célozza, ezért javasoljuk gyakori, változatos használatát mind az órán, mind otthon.

Célszerűnek tartjuk a Giro1 hangfelvételeinek rendszeres beépítését az órai munkába a szókincs felelevenítése céljából. A már ismert felvételek akkor lesznek fejlesztőek, ha az eredetitől különböző, annál nehezebb feladat kapcsolódik hozzájuk. Például az eredetileg globális értést kívánó szöveget most szelektív, az eredetileg szelektív értést kívánó szöveget most intenzív értést kívánó feladat kíséretében hallgattatjuk meg, vagy átalakítatjuk, kibővítettjük a szöveget. Így megvalósulhat a tudás spirális bővítése; az új ismeretek integrálása a régiekkel. Esetenként a Giro1 hangfelvételeinek nyomtatott változatát is használhatjuk: szókincsfejlesztésre, szövegértésre, a civilizációs ismeretek bővítésére, a beszédzándékok felismertetésére, a szöveg átalakítására, kiegészítésére stb.

A GIRO D'ITALIANO 2 SZERKEZETE

Időbeosztás

A tizenkét lecke 3 nagy egységet tartalmaz, így a félévi és év végi ismétlések idején kevesebb a hajrázás, mert olaszból december elején és március végén zárul az első két harmad. (Sosta1, Sosta 2).

A tankönyv egy oldalpárja általában egy összefüggő didaktikai sort tartalmaz: motiváció, prezentáció, analízis és alkalmazás sorrendben. Az alkalmazás minden esetben feltételez szóbeliséget is. Nagyobb témánál ez két oldalt is jelenthet, ilyenkor a feladatok folytonosan számozódnak.

Igyekezünk egy didaktikai egységet (egy tankönyvi oldalt) egy tanítási órán elvégezni. Ezt két okból is javasoljuk:

1. A feladatsorok didaktikai felépítése az optimális – bár nem egyedül lehetséges – utat mutatja meg a kitűzött didaktikai célok eléréséhez.
2. A tanulóknak minden órán legyen meg az a tapasztalatuk és élményük, hogy valami újat tanultak meg, tudják azt használni, vagyis fejlődött a nyelvtudásuk.

Egy *tappa* öt oldalpárból áll, időigénye kb. 10 óra. A 9 tematikus lecke összesen 90 óra, + 3 *sosta* $3 \times 3 = 9$ óra, vagyis összesen 99 óra. Amely kiegészül három ajánlott dolgozattal és az ezt követő korrekcióval. Így heti 3-4 órával számolva kényelmesen elvégezhető egy tanévben. Heti öt vagy hat órában természetesen több idő marad gyakorlásra és

képességfejlesztésre, illetve alternatív feladatok megoldására. Ehhez a munkafüzetben bőséges választék található a nehezebb csillagos feladatokkal együtt.

A tankönyv 12 fejezetre osztásával azt szeretnénk elérni, hogy a tanulók viszonylag rövid idő (8-10 ólászóra, tehát 3-4 hét) alatt érzékeljék, hogy mérhetően és kimutathatóan előrehaladtak az olasztanulásban, ugyanakkor pedig ne fáradjanak bele egy-egy téma hosszúra nyúló tárgyalásába.

A tankönyv kép- és szöveganyaga többszöri, különböző célú hasznosításra alkalmas, tehát a képekhez, rajzokhoz, szövegekhez később is vissza lehet térni egyre összetettebb feladatok megoldása érdekében.

Útmutató

A tankönyv 3. oldalán található **útmutató** a diákok és a tanárok számára áttekinthetően mutatja be a tankönyvi oldalak felépítését, funkcióit és a Giro1-hez képest történt változásokat.

Tartalom

A 4-5. oldalon található tartalom ismerteti a 9 *tappa* **témaköreit**, továbbá a **nyelvhasználat** és az **olasz kultúra** azon elemeit, amelyekkel foglalkozunk, valamint kijelöli a 3 *sosta* helyét.

A tanmenet a *sosta* fejezetekhez rendeli a felméréseket. A dolgozatok kijavítása után javasolunk egy úgynevezett korrekciós órát is. Ennek célja, hogy a dolgozatban jellemzően előfordult jelenségeket újabb feladatokon gyakoroljuk, így korrigáljuk az előző kb. 30 órai munkánkat.

Nincs változás a *tappák* felépítésében sem. A didaktikai sor részletes bemutatását az előző kötet útmutatója tartalmazza. Az utasítások olasz nyelvűek, melyeknek kifejezéseit külön megadjuk abc rendben a kötet végén.

A tankönyv második oldalán Olaszország domborzati térképe segíti a tankönyvben szereplő földrajzi helyekhez kötődő ismeretek elsajátítását.

Változatlan a tankönyv végén található "arcképcsarnok". A különböző életkorú és habitusú szereplők továbbra is megjelenhetnek különböző történetekben, szituációkban.

A HIBÁKRÓL

A tankönyvben és a munkafüzetben – a gondos lektori, szerkesztői és korrektori munka ellenére – maradhatott néhány (reméljük, kevés) hiba. Dicséret illeti azt a tanulót, aki ilyet talál, és továbbra is kérjük a Kollégákat, jelezzék ezeket a Szerzőknek, ill. a Kiadónak az útmutató utolsó oldalán megadott e-mail címeiken.

TANÁCSOK AZ EGYES LECKÉK TANÍTÁSÁHOZ

ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

A tankönyv és a munkafüzet használatához oldalanként, illetve oldalpáronként adunk tanácsokat:

1. Felhívjuk a figyelmet a didaktikai egység új nyelvi elemére / elemeire. Ez nem azt jelenti, hogy minden órai tevékenységünk e körül forog majd, csupán annyit, hogy világosan lássuk az elsajátítandó / használandó új nyelvi elemeket. Természetes, hogy minden órán sor kerül

szókincsfejlesztésre és mind a négy nyelvi készség – változó arányú – használatára, továbbá az országismeret bővítésére.

2. Ötleteket adunk egyes feladatok sokoldalú kiaknázásához, ugyanakkor nem kívánjuk (nem is tudnánk) korlátozni a Kollégák találékonyságát sem.

3. Igyekszünk olyan kiegészítő feladatokat / tevékenységeket javasolni, amelyek bővítik a *Giro* felhasználásának lehetőségeit nagyobb óraszámú csoportokban is.

4. Rendszeresen utalunk a tankönyv és a munkafüzet összehangolásának lehetőségeire.

5. Megadunk olyan webhelyeket, amelyek jól hasznosítható anyagokat tartalmaznak. Természetesen nem garantáljuk, hogy ezek a címek évek múltán is változatlanul rendelkezésre állnak.

TAPPA 1 VACANZE

7. oldal: A NAPOLI IN BICI

A nyári téma bevezetéseként vigyünk be színes képeslapokat olasz városokról. Legyen köztük 5-6 jellegzetes nápolyi kép is. Egyenként mutassuk fel őket, és a tanulók jelezzék:

a) Questa non è Napoli (è Firenze).

b) Questa è Napoli.

Aki nápolyi képet azonosít, az mondhat / írhat egy mondatot az 1. feladat mintái alapján.

Ha a képek elfogytak, a tanulók olyan mondatokat mondjanak Nápolyról, amelyek még nem hangzottak el. Az a 3-4 tanuló kap pontot, aki a legtöbb mondatot mondta.

Egy másik javaslat: az első óra általában a nyári élményekkel indul. A tanár röviden és egyszerűen beszéljen saját élményeiről. Ezt a beszámolót a *passato prossimo* ismerete nélkül is meg fogják érteni a tanulók, élmény lesz számukra, hogy felismerik a cselekvéseket. Így felkeltjük érdeklődésüket a múlt idő megismeréséhez.

A 2. feladat CD-jének meghallgatása előtt elolvastathatjuk a szöveget, és a tanulók megpróbálhatják kiegészíteni. Így először az olvasott szöveg értését fejlesztjük, majd az első meghallgatással a szelektív hallás utáni értést. Ellenőrzésként elég a beírt szavakat felolvasatnunk, mert a 3. feladat megoldása során úgymint újra elolvassák (magukban) az egész szöveget. Az állítások megértése nem okozhat különösebb gondot, olvasás közben használják a lenti szójegyzéket, amihez kiegészítésként megadhatjuk a *stretto* jelentését.

A 3. feladat megoldásának ellenőrzését mondatban javasoljuk: *È vero che ... / È falso che ... / Non è vero che ...*. Kiegészítésként minden állítás után megkérdezhetjük: *Perché?*, amire a szöveg alapján válaszolhatnak a tanulók.

A 4. feladat a főnév-melléknév szórendjére irányítja a figyelmet. Érdekes ennek kapcsán a szövegben aláhúzatni a keresett jelzős szerkezeteket. A konklúzió levonása a táblázat kitöltése.

Mielőtt az 5. feladatra térnénk, javasoljuk a munkafüzet 2. feladatának egyéni megoldását (csukott könyvvel, így az is kiderül, mennyi maradt meg az előző feladatok szókincséből), majd ellenőrzését párban. Itt egyébként mintát kaphatnak az 5. feladat megoldásához: a

szöveg összefoglalásának legegyszerűbb formája, ha többes szám első személyben használják az igéket, és így mondják el a szöveget.

Írásbeli házi feladatnak javasoljuk a munkafüzet 4. feladatát; magasabb óraszám esetén az 1. és az 5. feladatot is. A 3. feladatot a tanulók otthon előkészíthetik az űrlap kitöltésével.

A fotó a nápolyi *piazza del Plebiscito*t ábrázolja az ott található *S. Francesco di Paola* templommal, amely a római *Pantheon* mintájára épült a XIX. században.

8. oldal: SONO STATO A NAPOLI

A házi feladat megbeszélése szolgálhat bemelegítésként.

Az 1. feladat azoknak a jelen idejű igealakoknak a szövegbe írását kéri (*Sono napoletano*), amelyeknek *passato prossimo* alakját majd a 2. feladatban kell felismerni (*Sono stato a Napoli*). A tanulók még a CD meghallgatása előtt megpróbálhatják kiegészíteni az első szöveget (olvasott szöveg intenzív értése), majd az első meghallgatás során ellenőrizhetik: kiegészíthetik, módosíthatják megoldásaikat (hallott szöveg szelektív értése). Fontos, hogy ezután ne hagyjuk ki Antonio szóbeli bemutatását, ami gyakorlatilag az írott szöveg átalakítása egyes szám harmadik személybe.

A 2. feladat második szövege a *passato prossimo* alakjainak megfigyelése.

A megfigyelés eredményét rögzítik a tanulók a 3. feladat táblázatainak kitöltésével. Fontos tudatosítani, hogy a két összetevő (segédige és a főige *participio passato*-ja) csak együtt alkot (összetett) igeidőt. A *passato prossimo* ügyes bevezetése és alapos megtanítása alapozza meg a többi összetett igeidő elsajátításának sikerét is.

Érdeemes a munkafüzet 7. feladatával tovább mélyíteni a megfigyelést (párban ellenőrizhetik egymást). Ezután át lehet térni a *passato prossimo* irányított használatára a munkafüzet 6. feladatával: itt csak egyes szám 3. személyű alakokat kell alkotni, ennek során alkalmazzák a tanulók az előbb megismert szerkezetet. Ne engedjünk a csábításnak, hogy már itt a teljes igei paradigmát megtanítsuk, mert ehhez előbb a többes számú és a nőnemű alannal történő egyeztetést is meg kell tanítanunk!

Házi feladatként ajánljuk a tankönyv 9/1. feladatát: a szavak kiegészítését és az egyéni tapasztalatok elmondásának előkészítését, amit majd a következő óra elején mutatnak be párokban.

9. oldal: VEDERE NAPOLI E ...

Az órát 1. feladat otthon előkészített részének megbeszélésével kezdhethetjük: párokat alakítunk párbeszédnek céljából, amelyeket végül a tanulók bemutatnak a csoportnak.

A 2. feladatot ugyanazokban a párokban oldhatják meg. A szállás típusáról így számolhatnak be: *È un ottimo bed&breakfast, perché ci sono / c'è ...*

Nagyobb óraszámiban a tanulók csoportokban választhatnak maguknak egy-egy szállásfajtát, és írhatnak róla hirdetést, reklámot, amit bemutatnak egymásnak.

A 3. feladatot szintén párban javasoljuk: először a szöveg kiegészítését oldják meg, majd egy pár bemutatja a csoportnak, végül a minta szerinti átalakítást mutatja be egy másik páros.

Házi feladatként internetről kereshetnek szálláshirdetéseket. Néhány használható honlap:
<http://www.alberghiturismo.it/>, <http://www.ciaociaoitaly.com/>, <http://www.viaggiaedormi.it/>

10. oldal: SONO STATA A CAPRI

Az 1. feladat szelektív szövegértés keretében gyakoroltatja a *passato prossimo*t egyes számú, hímnemű alany esetében (*Sono stata a Napoli*), amit a tanulók már ismernek. Az ellenőrző meghallgatásnak további, szövegértést fejlesztő szerepe van, tekintettel az anyanyelvi beszélő sajátosan egyéni beszédmódjára. A szöveg átalakítása harmadik személybe lehetőséget ad a további gyakorlásra, a szöveg egészének áttekintésére, továbbá a beszédképesség, kiejtés, intonáció fejlesztésére.

A 2. feladat második szövege (*Sono stata a Capri*) a *passato prossimo* egyes- és többes számú alakjainak megfigyelésére ad lehetőséget nőnemű alany esetében. Mindkét szöveg megértésében segít a 11. oldalon található szöszedet.

A 3. feladat mondat kiegészítései rendszerezik a *passato prossimo*val kapcsolatban eddig elsajátított ismereteket. A szokásos körábra kiegészítése pedig a *participio passato* végződésének szabályát rögzíti. Ha marad időnk az órán, a tanulók egyes szám harmadik személybe átalakítva mondhatják el Roberta élményeit Capri szigetén. A munkafüzet 12. feladata ebben az esetben otthoni írásbeli feladattá válhat.

Otthoni gyakorlásra választhatunk a munkafüzet 8-11. feladatai közül.

Érdekes a saját előző napjukat is elmondani, leírni, ami az egyik leggyakoribb hétköznapi beszédtema. Ez lehet a következő órák bemelegítő beszélgetése.

11. oldal: UN BEL SOUVENIR

Az 1. feladatot házi feladatnak is adhatjuk az előző órán, így megbeszélése hasznos óragezds és a 2. feladat logikus felvezetése lehet.

A 2. feladat nemcsak szöveg átalakítás, hanem beszédfejlesztő feladat is. Az órán szóban elvégzett feladatot otthonra írásban is feladhatjuk, így minden tanulónak meg kell küzdenie a szöveg átalakításával, miközben mind a nyelvtani szerkezeteket, mind a szókincset gyakorolják.

A 3. feladatban a tanulók gyakorlatot szerezhetnek a szelektív szövegértésben az igealakok elhelyezése kapcsán.

A 4. feladattal a rendhagyó *participio passato*okra hívjuk fel a figyelmet. Ezeket fokozatosan bővítjük. Nem tanácsoljuk a nyelvtani összefoglalóban található gyűjtemény bemagoltatását. A gyűjteményt inkább önellenőrzésre használhatják a tanulók.

12. oldal: CHE COSA HAI FATTO OGGI?

Az 1. feladat elmélyíti a *passato prossimo* használatát, bővül a visszaható igékkel, és mintát ad egy eseménysor elbeszéléséhez. A feladatot kétféleképpen is megközelíthetjük:

a) olvasott szöveg értésként: a kiemelt igealakokat a kontextusnak megfelelően helyezik vissza a tanulók, majd ellenőrzésképpen meghallgatják a hangzó szöveget,

b) a szöveget először meghallgatják, és ennek alapján egészítik ki írásban, majd ellenőrzésként ismét meghallgatják.

A 2. feladatban két alakkal bővül a rendhagyó *participio passato*.

A 3. feladat összekapcsolja az önálló nyelvhasználatot a visszaható igék *passato prossimo*jának tudatosításával.

A 4. feladat napszakokra bontva meséltet el egy napi eseménysort. Ennek folytatása lehet házi feladatként a munkafüzet *14. feladata.

13. oldal: REGALI

Mindhárom feladat párban oldható meg. A 3. feladat párbeszédeit a párok előadják.

Kiegészítésként a munkafüzet 15. feladatát javasoljuk új párokban.

Fakultatív házi feladatként a munkafüzet 16-17-18-19. feladatai közül választhatunk.

14-15. oldalpár: RIPASSO

Célszerű a munkafüzet *Ascolto* feladataival kezdenünk (1-4.), majd áttérhetünk a tankönyv 1-2. feladatára, mely a közelmúlt eseményeinek elbeszélését igénylő *passato prossimo* aktív használatára épül.

A 3-4. feladatot írásbeli házi feladatként ajánljuk, melynek megbeszélésével kezdhetjük a második *Ripasso* órát: jól motiválja a nápolyi kirándulás tárgyalását.

Az 5. feladat szelektív hallás utáni értés, amely egyrészt kulturális ismeretekkel bővíti Nápoly témakörét, másrészt előkészíti az önálló nyelvhasználatot a 6. feladatban.

A 7. feladat A és B témája közül szabadon választhatnak a tanulók, és párban dolgozzák ki. Munkájukkal számot adhatnak mindarról, amit ebben a *tappában* elsajátítottak; végül ellenőrizhetik önmagukat a nyitóoldalon felsorolt kompetenciák és ismeretek áttekintésével. Nápolyról az alábbi helyeken található érdekes videókat, amelyekkel még közelebb hozhatjuk ezt a különleges várost a tanulókhoz, és megismerhetik *Pino Daniele* két klasszikus dalát: *Napule è* és *Terra mia*.

<http://www.youtube.com/watch?v=OdR7Na1QFDQ&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=lkvvACFGTQg&feature=related>

TAPPA 2 AMBIENTE

17. oldal: ADOTTARE UN CANE

Bevezető beszélgetésként az alábbi kérdéseket tehetjük föl:

Chi ha un cane? Come si chiama? Quanti anni ha? Di che colore è? Quanto pesa? Quando mangia? Quando lo portate a spasso? (Ezt a kifejezést felírhatjuk a táblára is.) *Dove andate?*
A körkérdés befejeztével felírathatjuk újra ezeket a kérdéseket a táblára, és ennek alapján párban kérdezhetik egymást a tanulók (így mindenki beszélhet), majd beszámolhatnak a beszélgetés eredményéről (összefüggő szöveggé alakítják a párbeszédet): *Paolo ha un cane che si chiama _____, ha _____ anni, è un cane di color _____, pesa _____ chili, mangia _____, lo porta a spasso _____, vanno _____.*

Az 1. feladatban új, rendhagyó *participio passatók* is előfordulnak. Ezeket a 2. feladat tudatosítja. A második feladat táblázatának igéivel mondjanak egy-egy mondatot a tanulók.

A 3. feladatban a párok leírhatják választásuk eredményét és okait; a bemutatás alapján a többiek kitalálják, melyik kutyáról van szó, és bemondják a nevét.

Házi feladatnak – a témát bővítve – a munkafüzet 1-3. kínálkozik: ezek a jelen idejű igealakok használatára épülő feladatok személyessé teszik a témát, és megtanítanak róla beszélni és írni.

18. oldal: IL MIO PRIMO CANE

Az óra első részében a tanulók a házi feladat alapján beszámolhatnak személyes tapasztalataikról a háziállatokkal kapcsolatban.

Az 1. feladat már tartalmaz *imperfettóban* álló igealakokat. Itt sem cél a szöveg teljes megértése, még kevésbé lefordítása magyarra. A megoldások ellenőrzése után rögtön rátérhetünk a 2. feladatra, amely az *imperfettóban* álló igealakokra irányítja a figyelmet.

A 3. feladat már az igeragozás szabályszerűségeinek felfedezését, a táblázat kitöltését kívánja meg. A nyelvtani összefoglaló 3/a pontját otthon tanulmányozhatják a tanulók, mintegy az órán szerzett ismeretek megerősítéseként.

Kicsit is érdeklődő és aktív osztályban már az 1. feladat megoldása során felmerülhet a kérdés: miért használ az olasz egy másik múlt időt? Miért nem jó itt is az éppen most megtanult *passato prossimo*? Ne halogassuk a választ, de ezt is a tanulók fogalmazzák meg. Nézzék meg az 1. feladat kiemelt igéit, és mondják meg, melyik jelöl közülük befejezett, egyszeri cselekvést, történést. Pillanatok alatt kiderül, hogy egyik sem. Mit fejeznek akkor ki? Írjunk fel magyarul 3 kategóriát (állapot, nem befejezett cselekvés, szándék), és gyűjtessük ki ezekbe az *imperfettós* igéket. Lehet, hogy ebben lesz némi vita vagy bizonytalankodás, de tegyünk egy ellenpróbát: húzassuk alá a szöveg többi múlt idejű igéjét, és mindjárt világossá válik a különbség: azok egyszeri, befejezett cselekvések, illetve időhatározóval behatárolt idejű cselekvések (*abbiamo camminato a lungo*). Friss tudásukat rögtön próbára tehetik a következő feladatban. Egyébként nyugtassuk meg őket, hogy a múlt idők helyes használatának elsajátítása még hosszú időt vesz igénybe.

A 4. feladat a) és b) részének megoldásával eljutunk a *passato prossimo* és az *imperfetto* közötti egyik lényegi különbség megfigyeltetéséig (az egyszeri és az ismétlődő cselekvések kifejezése), továbbá az *imperfetto* irányított használatáig.

Otthon az *imperfetto* szabályos ragozását gyakorolhatják a munkafüzet 4. feladatával, illetve a tankönyv 19/1-2. feladatának megoldásával.

19. oldal: UNA BELLA GIORNATA

A házi feladatok megbeszélése készítheti elő a 3. feladat megoldását. Ehhez a tanulók felhasználhatják az 1. feladat szövegét is. Kiegészítésképpen a munkafüzet 5-6. feladatának egyéni megoldását és párban ellenőrzését javasoljuk az órán.

Házi feladatként a tankönyv 20/1-2. feladatát, fakultatívként a munkafüzet 8. vagy 9. feladatát.

20-21. oldalpár: ALLO ZOO DI PISTOIA

Az 1. feladat CD-jének meghallgatása előtt a tanulók párban megpróbálhatják kiegészíteni a párbeszédet (a saját füzetükben). Ez nem csak szövegértési, hanem szövegalkotási feladat is, kiderül, milyen beszédzándékok kifejezésére képesek, és érdekes változatok jöhetnek létre, amelyek közül a legjobbat jutalmazhatjuk. Ezek után kíváncsian várják, hogy valójában miről is szól a párbeszéd (hacsak nem hallgatták meg előtte otthon), és összevethetik a saját, előzetes megoldásukkal.

A 2. feladatban vonhatják le a tanulók a két múlt idő használatát illető következtetéseiket. Az igék szétválogatása a táblázat kategóriái szerint külön magyarázat nélkül világossá teszi számukra a különbségeket. Akinek még így is kétségei vannak, otthon tanulmányozhatja a nyelvtani összefoglaló 3/c pontjának példáit.

A 3. feladatban mindenki beszélhet: egy fontos beszédzándékot fejezhet ki, amikor tájékoztatja társát a belépők fajtáiról és áráról.

A 4. feladatban a szöveg kiegészítés során már sor kerül a két múlt idő irányított, együttes használatára.

Az 5. feladat a szókincsfejlesztést szolgálja.

Házi feladatnak a munkafüzet 10. feladatát javasoljuk, amelyet mondatokba foglalva ismertethetnek a tanulók: *l'autore del libro si chiama Bianca Alessandrini*. Fakultatívként a 9. vagy 11. feladat kínálkozik. Az előbbi a két múlt idő használatát igényli nehezebb szövegek környezetben; harmadik személybe átalakítva is kérhetjük: *La signora Adalgisa scrive che ha sempre desiderato ...*. Az utóbbi feladatot írásban készítik el otthon a tanulók, de az órán egy társukkal begyakorolva (esetleg javítva, módosítva) adják elő.

Az egység második óráját a beszédkézség és a szókincs fejlesztésének szentelhetjük az állatkert témájában. A házi feladat megbeszélése ehhez jó bevezetés, majd ide kapcsolódhat a 6.-7. feladat megoldása. A 6. feladatban előbb foglalkozunk az informatív szöveg megismerésével párbeszéd formájában: *Come possiamo arrivare allo zoo con l'auto / treno ...? Dobbiamo uscire / scendere ...* ezután kérjük a telefonos párbeszéd alkotását és előadását.

A témakörhöz fakultatív házi feladatként jól kapcsolható a munkafüzet 12-13. feladata.

22-23. oldalpár: PARCHI NAZIONALI E VOLONTARI

Az első órán az 1-3. feladatot párban oldják meg a tanulók. Ügyeljünk arra, hogy a páros mindkét tagja szólaljon meg a nyilvánosság előtt is, amikor bemutatják közös munkájuk eredményét. A feladatok megoldása közben használják önállóan a 23. oldal szójegyzékét!

A második órára – az önálló tanulás jegyében – házi feladatként adhatjuk a 4-5. feladatot. A hallás utáni értés feladat megoldásának bemutatását összefüggő beszámoló formájában is kérhetjük: *Il primo giorno i campisti sono arrivati ... Nel pomeriggio sono andati al mare. Il secondo giorno hanno avuto una mattinata di lavoro: la pulizia dei dintorni della foresteria. Il terzo giorno ...*

Ehhez támpontot kapnak az 5. feladat otthoni megoldásával.

Ha marad időnk, a tanulók egymást kérdezhetik: – *Che cosa ti è piaciuto di più al campo?* – *Mi è piaciuta la ...* – *Perché?* – *Perché è un'attività interessante / utile / divertente.*

Házi feladatnak adhatjuk a 24/1-2. feladatot. A 3. feladat fakultatív lehet, ehhez azonban előzetes tanácsokat kell adnunk. Feltétlenül szükséges, hogy előtte magunk is megtekintsük és megismerjük a honlapot. Előfordulhat az is, hogy időközben a honlap megszűnt vagy átalakult.

24-25. oldalpár: RIPASSO

Az 1-2. feladat megoldását így is kérhetjük: megadjuk a *rotto, vuoto, usato* mellékneveket, és ezek felhasználásával várjuk az alábbi mondatokat: *Queste sono bottiglie di vetro vuote. Le buttiamo nel contenitore "vetro", perché facciamo la raccolta selezionata dei rifiuti.*

A 3. feladatban megadott honlap és játék bemutatásához több idő kell: elő kell készítenünk a bemutatás technikai és személyi feltételeit.

A második órára házi feladatként adhatjuk a 25/4. feladatot, és a tanulók választhatnak az 5-6-7. feladat között.

A második óra ezeknek a feladatoknak a bemutatása, ellenőrzése. Mivel összefoglalásról van szó, lehetőleg minden tanuló szólaljon meg összefüggően az általa választott feladat bemutatása során.

Ha még marad időnk, ide kívánczik a munkafüzet *Ascolto* feladatai közül az 1. A 2. feladatot otthoni megoldásra is adhatjuk. A tanulók először hallás után oldják meg a feladatot (hallott szöveg értése), majd a szövegkönyv alapján ellenőrizhetik megoldásukat (olvasott szöveg értése).

TAPPA 3 RESIDENZA

27. oldal: VIVERE IN ITALIA

Az 1. feladat szelektív hallás után értés, amelyhez már három igeidő ismerete szükséges. Érdekes nézőpont egy nem olasz születésű személy kötődése Olaszországhoz. Összefoglaltathatjuk harmadik személyben: *La signora White è nata a Londra...*

A 2. feladat tovább tudatosítja a kétféle múlt idő eltérő használatát. Az igealakok kigyűjtése (alaktani szempont) és elhelyezése a táblázatban (funkcionális szempont) önálló szabályalkotásra készíti a tanulókat. A szabályt megerősíthetik a nyelvtani összefoglaló 3/c pontjának otthoni áttekintésével.

A 3. feladat során a párban kidolgozott kérdésekre otthon írja meg a választ néhány „Linda White”, és a mini-interjúkat a következő óra elején előadják. Ha még marad idő ezen az órán, a tanulók megoldhatják és bemutathatják a munkafüzet 1. feladatát, mintegy földrajzilag előkészítve a következő óra 1. feladatát. Érdemes felkeresnünk az említett városok honlapját, pl. <http://www.comune.cori.lt.it/home.html>, mert sok érdekességet, nevezetességet ismerhetünk meg, amelyek közül majd ajánlhatunk néhányat a tanulóknak fakultatív feladatként.

28. oldal: RESIDENZE

Az óra a munkafüzet 1. feladatával kezdődhet (ha otthon megoldották, akkor az arról szóló beszámolóval).

A tankönyv 1. feladatának első része szelektív szövegértés, amit önállóan végezhetnek el a tanulók, majd párban ellenőrizhetik megoldásukat. Ezt követheti – szintén párban – a szövegben szereplők beszámolóinak szóbeli összefoglalása. A párok végül a csoportnak is elmondják egy-egy szereplő történetét, tapasztalatait.

A 2. feladat egyéni, önálló beszédet, személyes véleményformálást igényel: a tanulók aktualizálják az imént hallottakat-olvasottakat. Fontos, hogy csaknem minden órán jussunk el ehhez a fázishoz, mert ez a leglényegesebb a használható nyelvtudás szempontjából.

A 3. feladat megoldása előtt keressük meg az 1. feladat szövegében a *passato prossimo* határozószókkal kombinált alakjait.

Házi feladatnak a munkafüzet 2-3. feladatát adjuk.

29. oldal: TROVARE UNA CASA

A didaktikai egység új nyelvi eleme a *trapassato prossimo* fogalmának és alakjainak megismertetése, továbbá felismerése szövegben.

Az 1. feladatot a CD meghallgatása nélkül is meg lehet oldani a képek és a feliratok alapján. Így fejlesztjük a tanulók vizuális elemekre épülő szövegértését is. Az ellenőrzéshez azonban hallgattassuk meg a párbeszédet!

A 2. feladat hallás utáni szöveg kiegészítése az előző óra nyelvtani anyagára épül. Kiegészítésképpen kérhetjük a párbeszéd tartalmának tömörítését: *Lucia racconta che suo fratello ...* .

A 3. feladat az írott szöveg alapos megfigyelésére épít, és elmélyíti az eddig tanult igeidők használatának szabályait.

A 4. feladatban a már ismert kerékpáros ábra kiegészítése segít tudatosítani a *trapassato prossimo* alakjainak szerkezetét.

Házi feladatnak a munkafüzet 4. feladatát adjuk. Az órai ellenőrzés során kiemelhetünk néhány hasznos kifejezést (*una montagna di...*, *in mezzo a...*), és más szavak behelyettesítésével mozgathatjuk meg a tanulók szókincsét.

30. oldal: COM'È LA MIA STANZA?

Az 1. feladat első részében hagyjuk elegendő ideig olvasni a tanulókat, a megértéshez használják önállóan a 31. oldal szöszedetét, majd mindhárom kérdésre egyénileg kérjük a válaszokat; valamelyikről otthon írásban is kifejezhetik gondolataikat.

A *participio passato* új nyelvi funkciójának tudatosítására szolgál a 2. feladat táblázatának kitöltése, amelynek során visszautalunk a már ismert szövegre is (a szobák bemutatása). Ha tudnak, mondjanak-írjanak további *participio passato*kat a főnevek mellé, és ha kifogytak, jöhetnek a melléknevek (a szókincs aktiválása jegyében).

A 3. feladatban a tanulók párban választhatnak egy rajzot a három közül, leírást készítenek róla, majd felolvassák, aminek alapján a többieknek fel kell ismerniük, melyik rajzról van szó. Ez egyszerre íráskészséget és hallott szöveg értését fejlesztő feladat.

Házi feladatnak a munkafüzet 5. feladatát adjuk, amely szinte folytatása és kibővítése a tankönyv 2. feladatának. továbbá a tankönyv 31/1-2. feladatát, melynek otthoni megoldására építhetjük a következő órát. A tankönyvi szöszedet önálló használatára itt is hívjuk föl a figyelmet!

31. oldal: COM'È LA CASA IDEALE?

Az 1-2. feladat intenzív szövegértés, adjunk rá elég időt, majd párban vitassák meg megoldásaikat a tanulók. Ezt követően elmondják nyilvánosan az érveket, amelyek alapján megoldották a feladatokat.

Az óra további részében az új szókincsre épülő beszédképesség-feladatokat oldanak meg párban: a 3-4. feladatot. Fontos, hogy a párban kidolgozott, de nem leírt párbeszédet végül a csoportnak is adják elő a párok.

Házi feladat: munkafüzet 7-8. A 7. feladatban kért válaszokból ügyes összefoglalás jöhet létre, amit összefüggő szövegben kérünk a tanulóktól, amikor felolvassák a házi feladatukat. A 8. feladat megoldását célszerű külön lapon bekérni, hogy könnyebben vihessük el javítani.

32. oldal: VIVERE IN CITTÀ O IN CAMPAGNA?

A didaktikai egység fő célja a lakóhellyel kapcsolatos aktív és passzív szókincs fejlesztése, továbbá a *più – meno* viszonylatok kifejezésének gyakorlása.

Az 1. feladat globális hallás utáni szövegértés. A második meghallgatás előtt már arra is rákérdezhetünk, hogy ki miért kedveli az egyik vagy a másik lakókörnyezetet: ez már intenzív szövegértést igényel, és a válaszokat szóban kell kifejtetni, tehát a beszédkészséget is fejleszti.

A 2. feladat még nem a hasonlító mondatot tanítja, csupán azt fejezzük ki, hogy mi jobb, mi kevésbé jó. Ennek kapcsán a témakört újabb kifejezésekkel gazdagítjuk. A párban végzett feladatot néhány pár bemutatja az egész csoportnak. Figyelem: mindegyik kifejezésbe egyaránt illik a *più – meno*, csupán megközelítés kérdése.

A 3. feladatot fakultatív feladatként, magasabb óraszám esetén javasoljuk.

Házi feladat: munkafüzet 6. Bár a munkafüzetben is hagytunk helyet, mégis érdemes külön papíron kérni a könnyebb javítás érdekében.

A bal oldali fotó a *via Condotti* felől ábrázolja a *Piazza di Spagna*-t a *Trinità dei Monti*-val a háttérben, télen, teliholdkor... A képpel kapcsolatban beszélgethetünk: *Ti piacerebbe passeggiare su questa strada? Perché? Con chi? In quale stagione?*

33. oldal: UNA CASA IN AFFITTO

Az 1. feladat szelektív hallás utáni szövegértés, amely az igeidők használatára épül. A párbeszéd harmadszori meghallgatása után a tanulók is felolvashatják, tekintettel a hasznos szókincsre és a változatos intonációs lehetőségekre. Kiegészítő feladat lehet a két fiú álláspontjának összefoglalása: *Gigi vuole dare in affitto la sua casa... Antonio vuole prendere in affitto la casa di Gigi...*

A 2. feladat az első folytatásaként már önálló beszéd, amelyet párban folytathatnak a tanulók, majd a csoportnak bemutatják. Nem javasoljuk, hogy a párok leírják a párbeszédet, mert a hangsúly az élő beszéden és nem az írásbeliségen van. Az oldalon látható fotók Bolognában készültek, felhasználhatjuk őket környezet- és személyleírásra is.

Ha maradt még idő az órán, javasoljuk a munkafüzet 9. feladatának megoldását. Ha nem, akkor a következő órát kezdhetjük ezzel, mert más szereposztásban foglalkozik a lakás témájával, és alkalmas a mozgalmas, beszédcentrikus óraindításra.

34-35. oldalpár: RIPASSO

A *tappa* összefoglalásának mindkét óráján a hallás utáni értés fejlesztését tekintjük fő célnak, de lehetőséget adunk az önálló beszédre is. Mindkettőt természetesen a lakóhely témakörében. Az előbbire szolgál az első órán az 1. és a 3. feladat a szelektív szövegértés szintjén, az utóbbira a 2., a 4. és az 5. feladat. A két utóbbit párhuzamosan is csinálhatják a tanulók: ki-ki a kedvére valót választhatja. A csoport előtti bemutatás így a többiek számára újdonságot jelent majd.

Az 5. feladatot házi feladatként is adhatjuk azok számára, akik a másikat oldották meg az órán. Javasoljuk, hogy nagyméretű lapra rajzoljanak jól látható, különböző színű filcekkel, kivágott, ráragasztott elemekkel. Ezeket a lapokat aztán az osztályban ki lehet függeszteni, és előtte állva bemutatót tartani az ott látottakról. A kiállítás legjobbjait természetesen díjazzuk.

Házi feladat: munkafüzet 10. (a szöveg kiegészítése után harmadik személyben is beszámolhatnak írójának tapasztalatairól) és 11. (tovább mélyíti az igeidők használatát).

A második órán is a hallott szöveg értése dominál: ebben az esetben intenzív szinten (6-7-8. feladat). A 6. feladat esetében érdekes lehet a meghallgatás előtt eldönteni, vajon igazak lehetnek-e az állítások (*Secondo me è vero che / non è vero che ...*), aztán – mintegy totóként – összevetni a meghallgatás utáni eredményekkel. Ezt azért is érdemes a hasonló típusú feladatoknál néha megtenni, mert ráhangolja a tanulókat a témakörre; jobban megértik az állításokat; beszélnek róluk, és nem minden előkészítés nélkül vágnak a meghallgatásba. Ugyanis nem maga a meghallgatás és annak az eredménye a lényeges (ez nem vizsgafeladat), hanem a feladat köré szerveződő, minél sokoldalúbb kommunikáció.

A 8. feladat szokatlan, fordított szótározás (először 1988-ban jelent meg hasonló feladattípus Nyitrai Tamás *Italia... parliamone insieme* című szöveg- és feladatgyűjteményében, a Tankönyvkiadó gondozásában), melynek során a magyar kifejezések megfelelőjét kell felismerni – és ez további újdonság – hallott szövegben. Ez rendkívül fejleszti a hallott szövegértés képességét, és a szókincsfejlesztésben is eredményes. Természetesen a magyar kifejezések az elhangzás sorrendjében állnak.

A 9. és a 10. feladatot két csoportban, párhuzamosan oldhatják meg a tanulók. Ügyeljünk arra, hogy az egész csoportnak szóló beszámolókat minden tanuló kövesse: a kiegészítésekért plusz pontokat adhatunk.

Amennyiben van rá lehetőségünk, szánjunk még egy órát az összefoglalásra, és dolgozzuk fel a munkafüzet *Ascolto* fejezetét, ahol három további hallás utáni értés feladat van, három különböző műfajú szöveg alapján: személyes beszámoló (1. feladat), vers (3. feladat), dalszöveg (4. feladat). A verset elsősorban a nyelv szépségének bemutatására választottuk. Többszöri meghallgatással további részletei is érthetővé válnak. Ha van a csoportban versmondó, szorgalmi feladatként megtanulhatja a verset, ez esetben azonban értelmezzük azt a legapróbb részletekig, miközben a kevésbé érdeklődők más feladatot kapnak.

SOSTA 1

Az ismétlő fejezet feladata az első három egységben tanultak gyakorlása játékos formában, valamint az önértékelő teszt kitöltése egyéni munkával. Természetesen ezután felmérés is következhet a tanár által összeállított feladatlapon.

36-37. oldal: IN UN COMPLESSO AGRITURISTICO

A játék során egy valóságos tangazdaságba kerülünk, amely kapcsán számos eddig tanult témakörben új ismereteket szereznek tanítványaink, miközben nyelvi és szocializációs kompetenciájukat is próbára teszik.

Ha van Internet elérhetőségünk, mutassuk meg a gazdaság honlapját a tanulóknak. A feladatok ezekből a dokumentumokból készültek a tulajdonos hölgy engedélyével és segítségével. A tankönyv fotói is onnét származnak.

Javasoljuk a kollégáknak a feladatok és a honlap előzetes tanulmányozását, ez megkönnyíti a játék áttekintését és lebonyolítását.

38. oldal: ISTRUZIONI

Az első órán a táblajáték lejátszása történik az utasításnak megfelelően.

Első lépés a szervezés, a csapatok megalakítása. Lehet véletlenszerű vagy választásos. Ez esetben az előző óra végén kiadhatjuk a csapatalakítás feladatát. A szervezés olasz nyelven történhet, hiszen az első kötet első *Sosta* feladata hasonló szerkezetű volt. Ahhoz már elkészült, ehhez folyamatban van az interaktív táblás változat kidolgozása, amely nagymértékben megkönnyíti a verseny követését, nincs szükség dobókockára és bábukra sem. Célszerű egy csapattagot a táblához küldeni a dobáshoz és a lépésekhez. A csapattagok a 37. oldalon a táblázatba bejelölik a megszerzett betűket. Egy betűt több csapat is elnyerhet, ha azonos mezőre lép. A cél, hogy a játékot olaszul vezessék, kommentálják a tanulók. Minden csapat érjen célba, ezzel lezárul az első szakasz, ami lényegében szerencsejáték, gyorsasági verseny volt.

39. oldal: TRASFERIMENTO

Következik a betűkhöz tartozó 5 városnév kitalálása a csapatszellemet erősítő II. feladat megoldásával. Itt is értékelhetjük a sorrendet, ez azonban már a tudást, a leleményességet és az együttműködést dicséri.

Ezután a tanulók kiegészítik a 38. oldalon található térképet a városok nevével. Megmutathatjuk az interaktív táblán is ezeket, egy-egy nevezetességükkel együtt.

A továbbiakban a beérkezés sorrendjében elosztják a csapatok a városokat, vagy csereberélnek a betűk között, amíg mindegyik csapat egy város nevét kapja. Ez a cserebere-választás is olaszul történjen: *Chi vuole cambiare? Noi cambiamo la M in una L.*

Ezzel lezárul a játék második szakasza és kialakul, hogy melyik csapat melyik feladatot oldja meg a munkafüzetben.

Hozzá is láthatnak az óra hátralévő részében. A befejezés maradhat a következő óra első tíz percére, illetve adhatjuk a csapatoknak házi feladatként is a megoldást, és a következő óra első 10 perce akkor konzultációs idő és korrekció lesz: a tanár körbejár a teremben, és minden segítséget megad a kérdezőknek. Közben a csapatok egyeztetik maguk között, hogy melyik feladatot ki fogja „interpretálni”. Ezután a csapatok előadják megoldásaikat. Ezt ne zavarjuk meg a hibák javítgatásával, csak akkor szólaljunk meg, ha a megértéshez ez feltétlenül szükséges. Odafigyeléssel viszont felderíthetjük, hol kell a következő órákon a tudásukat erősítenünk.

A mellékletek a szövegértést, a kooperációs készséget és a beszédkésztséget fejlesztik elsősorban. Egyénileg azonban otthon érdemes egyet-egyét mindenkinek megoldania a játék végeztével. (D/E/F/I továbbá V és Z feladatok)

Valószínűleg nem kerül mindegyik feladat a játékba, ezeket együtt oldjuk meg a további órákon.

Figyelem! A munkafüzet feladatai között nincs sorrendiség, a betűk a városnevek szerint és nem betűrendben szerepelnek.

A következő órák a tanultak összefoglalására, a tudáspróbára (ez a tanulók önértékelését szolgálja), és a felmérés megírására használhatók fel.

Javasoljuk a bevezetőben említett korrekciós órát is. Ügyesebb csoportokban ez lehet több tanuló által tartott kiselőadás vagy csoportmunka is, ahol az azonos témakört ismétlők kerülnek egy-egy csoportba.

Az alábbiakban felsoroljuk azokat a témaköröket, amelyekkel szakkörön vagy kiegészítő anyagként órákon, illetve tömbösített oktatás esetén az epochális (tantárgytömbösített) szakaszban érdemes foglalkozni. Szintén ezeket ajánljuk hosszabb lélegzetű szorgalmi feladatnak, vagy ha van ilyen munkaformánk, projektfeladatnak is.

Vacanze in Italia (durata, luogo, programmi, da vedere)

- *al mare*
- *in montagna*
- *in una città d'arte*
- *in un agriturismo*

TAPPA 4 VITA QUOTIDIANA

A 4-6. *tappa* és a *ripasso* a névmások használatát fejleszti, és tudatosítja az eddigi csupán kifejezésekben megismert formákat. A 4. *tappa* új elemei a gyakoribb, hangsúlytalan részeshatározói névmások, valamint a prepozíciós formákban szereplő hangsúlyos alakok.

41. oldal: UNA FAMIGLIA INTRAPRENDENTE

Az 1. feladatban ügyeljünk a feladat megkezdésekor, hogy csak a páros egyik tagja nyissa ki itt a tankönyvét: ő az oldalon található fényképek alapján jellemzi a szereplőket külső tulajdonságaik alapján. A páros másik tagja az utolsó oldalon lévő arcképcsarnokot figyeli. A leírás alapján azonosítja és megadja a szereplők nevét.

Hasonló feladatot készíthetünk táblázatos adatokkal, rövid szövegekkel is. Ilyenkor apró eltérésekkel nehezíthetjük a megoldást („*lettura differenziata*”). Előnye, hogy valóságos problémahelyzet elé állítja a tanulókat, jól fejleszti a beszédkésztséget. A feladat előtt hívjuk fel a figyelmet, vagy írjunk a táblára beszélt nyelvi fordulatokat: *Come mai? Non è possibile! Esatto! Ho capito! ecc.*

Hasonló feladat a munkafüzet kezdő feladata is 36/1. a 2-5. feladat a rajz alapján kínál kommunikatív feladatokat.

A 41. oldalon azonban tovább is mehet a tevékenység: rajzoljanak kiegészítő elemeket a rajzba (tárgyak, másmilyen frizura, szemüveg, kutya, macska stb). Így saját ötletekkel valósítják meg a „*disegno differenziato*”-nak nevezhető gyakorlatot. Ha van időnk, akkor nemcsak párban, hanem a teremben sétálva, „találkozva” is megtudhatják, kinek a szereplője milyen eltérő tulajdonságokkal rendelkezik. Visszatérve a padtárshoz, ismét van miről beszámolni: *Questo ragazzo è Ádám, porta gli occhiali e ha un piccolo cane...* A feladatot összetettsége miatt célszerű a második órán megvalósítani.

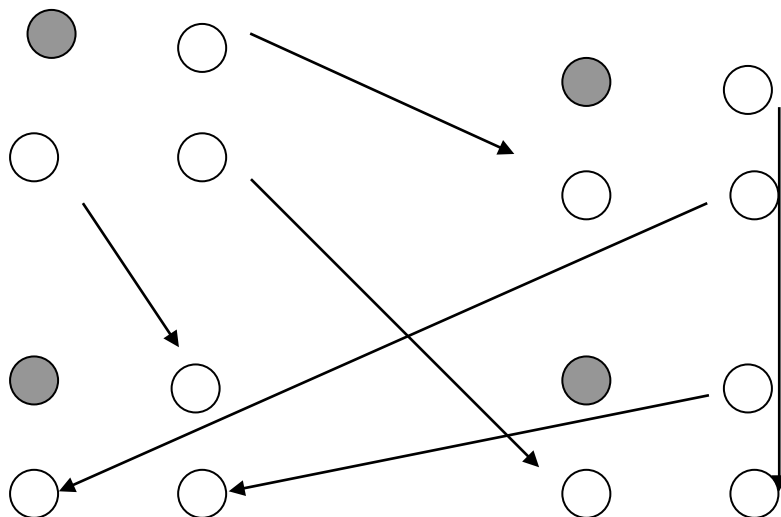
A tankönyv 2-3. feladata: hallás alapján történjen a rokonsági fok megadása. Mélyíthetjük a megértés szintjét további kérdésekkel, ilyenkor természetesen többször meghallgatjuk a szöveget.

A 4. feladatban ismét párban egy-egy vagy két-két szereplő bemutatkozása következik, ezúttal egyes szám első személyben. Kérdezhetnek is a partnerek: *Sei tu la persona che ha gli occhiali e i capelli chiari?* Vagy: *Hai...? Sei...?* Érdekes mindkettőt gyakorolni.

42-43. oldal: ESPERIENZE SCOLASTICHE

Az 1-2. feladatot négy fős csoportokban is megoldhatjuk. A megértés és kiegészítés után egyes szám harmadik személybe alakítva ismertetik a tanulók a csoport által választott személy beszámolóját. Kiegészíthetik a szöveget új elemekkel arra vonatkozóan, hogyan töltik a szabad idejüket: *A Giovanna piace anche la storia. Lei ama ballare e suonare la chitarra.*

Az oldal anyaga kooperatív tanulási technikával is feldolgozható, ilyenkor a kiegészített ismereteket egy újabb csoportban teszik közzé a tanulók, majd az eredeti csoportban elmondják, amit a másik három asztalnál ülőktől hallottak. („*Három megy, egy marad*” néven ismert a kooperatív technikák között.)

A szürkített szereplők az „*informátorok*”, a fehérek a „*hírvivők és hírhozók*”. Az ábra segítségével a tanulók könnyen felismerik magukat, és a helycsere kis idő alatt megtörténik. A feladat végén a nyíllal ellentétes irányba, az eredeti helyükre térnek vissza a tanulók.

A 3. feladat megoldása után gyűjtsünk példákat az előforduló igeidőkre, ezeket alakítsuk más számúvá-személyűvé.

Az óra anyagát egészíti ki a munkafüzet 3. és 4. feladata.

A didaktikai egység második óráját bevezethetjük a fent bemutatott munkafüzet 1. feladatával.

A 4. feladatban fókuszálunk a névmásokra. Ehhez szükséges az előző órai szöveg elemző újraolvasása.

A *piacere* ige kapcsán már találkoztak diákjaink a hangsúlytalan személyes névmások részes alakjával, ezt most a *servire* ige bevezetésével is gyakoroltatjuk a 7. feladatban.

A 6. feladat az egész csoportot megmozgatja: Álljanak fel a tanulók, és előre megadott időtartam alatt kérdezzék ki társaikat, jegyzeteljenek, majd összegezzék a hallottakat a padtársuknak / csoporttársaiknak.

Szintén párban kérdezzék egymást a 7. feladat rajzai alapján.

Házi feladatként az *egy nap* leírására vonatkozó munkafüzeti 6. feladatot. Lehet ez egy szövegalkotási feladat vázlata is. Ha van időnk, azt szedjük be, javítsuk ki, hiszen gyakorta szereplő kérdésről van szó.

44-45. oldalpár: AL LAVORO

Az első órát bevezethetjük a *foglalkozások* ismétlésével, bővítésével. Ehhez fénymásoló segítségével külön kártyára tehetjük a képeket és a szavakat. Ez egyben véletlenszerű párválasztás is lehet a következő két órára. Az újdonsült párok máris elvégezhetik együtt a 3. feladatot.

Az 1. és 2. feladat egyéni munka, de ellenőrzésük párokban történhet. A „*piacerebbe*” alakot csak lexikai elemként használjuk, viszont bővítjük a részeshatározói névmások használatát a hangsúlyos alakokkal. (Ezek már szinte észrevétlenül megjelentek a 43/6. feladatban is) Táblázatban rögzítjük az új elemeket.

Az óra zárásaként, akár versenyszerű formában, kerestessünk jellemző cselekvéseket a korábban kihúzott foglalkozásokhoz. Pl: *prepara buoni piatti – cuoco, cura i malati – medico* stb.

Készíthetnek a két-két párból álló csoportok foglalkozás kitalálására irányuló feladatot („*ötletroham*”), amely lehet körülírás, jellemző cselekvések, jelzők, tárgyak felsorolása vagy a közkedvelt *activity* is. (Két-két párból egy négyfős csoportnál egyszerűen hátrafordul az egyik páros, és egy asztalnál dolgoznak.) Ha az ötletroham típusú feladatot írásban kérjük, akkor nem kell mindenkinek a füzetébe írnia, elég egy „*jegyző*”. Jó, ha a tanulók élnek a csoporton belüli munkamegosztás lehetőségével.

Házi feladatnak a munkafüzet 8-10. feladata alkalmas.

A második órát kezdhethetjük egy-egy mesterséghez tartozó cselekvéssor leírásával: *Quando arrivo al mio posto di lavoro prima mi siedo al computer, rispondo ai clienti della ditta, poi telefono ai partner...* A feladat a foglalkozás kitalálása. Itt kerülhet sor az előző óráról lemaradt feladványok ismertetésére is („*ötletroham*”).

A 4. feladat egyéni munkát feltételez. A szöveg megértésével és egyes elemeinek felhasználásával magukról is elmondhatnak egy-egy gondolatot a tanulók.

A megoldást ellenőrizték párokban, és folytassák a páros munkát az 5 feladattal. A párok juttassák el más párokhoz a papírcédulára írt 3-4 kérdést, akik gondolkodási idő után hangosan válaszolnak.

A 6. feladat egyéni megoldást igényel, majd ellenőrizzük újrarahallgatással. Foglaljuk össze frontálisan, mit tudunk meg eddig a *Minghetti* családról.

Házi feladatnak javasoljuk a tankönyv 4. feladatának megfelelően saját vélemény megfogalmazását néhány összefüggő mondatban.

46-47. oldalpár: VIVERE IN FAMIGLIA

Bemelegítésként húzzanak két-két szereplőt a tanulók a *Minghetti* családból. Ezeket a kártyákat fénymásolóval készítsük el. Számoljanak be a köztük lévő családi kapcsolatról a párjuknak. Ezután az 1. feladat alapján aktualizálják a témát saját, a családjukban betöltött szerepükről beszélve.

A 2. és 3. feladatot egyénileg oldassuk meg, rögzítsük az új nyelvi formákat, majd választás alapján foglalják össze egy-egy mesélő helyzetét a családjában.

A 4. feladatban a rajz alapján kiemelt családról beszélgethetünk frontálisan, minél többet elmesélve az egyes tagokról. Célzottnan átismételhetjük az életkor kifejezését, a külső leírását, a foglalkozásokat, a szabad időt stb.

Házi feladatként készítsenek a tanulók 70-80 szavas leírást egy saját családi fotó alapján, vagy mutassanak be egy filmsorozatból ismert családot. (Legyünk tekintettel arra, hogy nem mindenki beszél szívesen a saját családjáról).

A második órát hallás utáni értés fejlesztésével kezdjük: 5 feladat. A bejátszást a tanulók kérésére többször is megismételhetjük.

A 6-7. és a 8. feladatot párokban oldhatják meg a tanulók. Közben néhány füzetet átfutunk, önként jelentkező tanulókat, ezekből egy-egy részletet majd az óra végén felolvasunk, vajon kitalálják-e kié?

Szintén hangozzon el a 8. feladat legalább egy megoldása is a csoport előtt.

Házi feladatként a munkafüzet 13. gyakorlatát és a tankönyvi fotók (46-47. oldal) bemutatását ajánljuk.

48-49. oldalpár: RIPASSO

Az ismétlő szövegértési feladatok bővítik az életmód témakört: a nők helyzete régen (1. feladat) és ma (2-3. feladat).

A 4-6. feladat feldolgozását több lépcsőben javasoljuk:

1. *Ascolto*, csukott könyvvel, frontális visszajelzések, ki mit értett meg, természetesen olaszul feltett kérdések és válaszok alapján.
2. A tankönyv 4. feladatának megoldása.
3. Az 5. és 6. feladatot párokban oldják meg a tanulók. A két válasz között a CD megállítással valódi párbeszédet hozhatunk létre úgy, hogy egy tanuló beolvassa az adott kérdést.
4. Összefoglaláshoz felhasználjuk a fényképet, ehhez adhatunk segítő kérdéseket: *Quanti anni avrà? Com'è vestita? Che tempo fa? Con chi parla? Di che cosa parlano? Cosa c'è nel sacchetto di plastica?* stb.

Tovább gyakorolhatjuk az interjú műfajt a tanulók által kitalált szereplő bevonásával. Differenciált feladatként vagy kiegészítésként oldassuk meg a munkafüzet csillagos feladatait (11-14.). A felzárkózók a *Ripetizione* feladatait oldják meg. A teremben körbe járva segítsük, ellenőrizzük mindkét csoport munkáját. Ennek a fejezetnek több szereplője lakik Sienában, szorgalmi feladatként kérhetünk egy rövid városismertetőt.

TAPPA 5 VITA SANA

51. oldal: UNA DIETA SANA

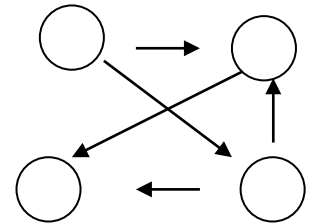
Bemelegítésként a fénykép illusztrálására hallgassuk, nézzük meg [YouTube - La Bicicletta - RadicinelCemento](#) + [La Bicicletta Testo Radici Nel Cemento](#) egy részletét.

Folytatásként A Giro 1 CD 51. feladatát javasoljuk: *Quali cibi elencano i ragazzi?* Ez felfrissíti az előző év szókinsét.

Az 1. feladat további alkalmat ad az eddig tanultak felelevenítésére, de fontos új csoportosításba helyezi az élelmiszereket: a diákok számára más tantárgyból ismert, kissé „tudományosabb” formában.

A 2. feladatot többszöri párváltással is elvégezhetjük. Ilyenkor is elég a tanulók hátrafordulása. Egy tanulóra három „*beszélgetés*” jut.

Ha marad időnk, ajánljuk még a Giro1 CD 54. feladatát is: az élelmiszerekhez tartozó mennyiségeket is kigyűjtjük a tanulókkal a füzetükbe. (Ezt majd felhasználhatják a vásárlásos szituációban.)

Házi feladatként a szavak elsajátítását segítő feladatok megoldását javasoljuk, tekintettel a bő szókinsre. A következő órákon viszont hasznunkra lehet az olasz termékek körében végzett gyűjtőmunka. Ezek termékismertetői színesítik és elmélyítik ismereteiket. Fontos szerepet játszanak a tudatos vásárlói magatartás kialakításában is.

52-53. oldalpár: MANGIARE SANO

Bevezetésként az 1. feladatot oldjuk meg. Érdekesebbé tehetjük kártyákkal, amelyeket egy tanulóól húznak. Versenyezhetnek a párok, ki tud hamarabb vagy több élelmiszert kitalálni a társával (a „tabu” elnevezésű játék szabályai szerint). Ez azt jelenti, hogy a lapra fel van írva a kitalálendő szó, pl. *latte*, de szerepel 2-3-4 „letilt” szó is: *bianco*, *colazione*, amely nem szerepelhet a segítség során. A tanuló ezek kikerülésével, sok további szó, mondat segítségével vezeti rá társait a megoldásra. (Adjunk segítő instrukciókat olaszul: *Questa parola significa una cosa che ... (beviamo di mattina) assomiglia alla parola: „fatte”*. Vagy más esetben: *è il contrario di... stb.*

A 2. feladatot kezdhetjük csukott könyvvel, mindössze egy szempont megfigyeltetésével: *Quale problema ha Caterina?*

Második hallgatásra egészítik ki a szöveget, majd alaposan megvizsgálják, hogy megoldhassák a 3. feladatot.

Újabb áttekintést igényel a 4. feladat. Rögzítsük a táblázatba a hiányzó igei alakokat. Használatukat mindkét formában nem kell erőltetnünk, csupán a megfigyeltetés és a felismerés a cél. Természetesen elég az egyik típust begyakoroltatnunk!

Az 5. feladat a rögzítést szolgálja, egyszerűbb formában.

6. feladat szituációba helyezi és begyakoroltatja az új nyelvi elemet. Ez a feladat a hozzá tartozó képpel lehet a házi feladat is.

A munkafüzet érdekes feladata egy olasz iskola menzájának heti étrendje, további gyakorlásra ad alkalmat a 3-5. feladat.

Az étkezéssel foglalkozó második órát is kezdhethetjük *ascolto*-val, ez mindig megteremti az órához szükséges koncentrációt, illetve fegyelmet. A Giro1 CD 55. feladatához adjuk a következő kérdést: *Quali piatti prepara Francesca? Cosa compra per farli? Chi sa cucinare tra di voi? Che cosa?*

A 7. feladat a napi étkezéseket ismételteti hasznos tartalmi adalékokkal. Ezek adják alapját a 8. feladat párbeszédének.

A vásárlás szituációját ismételjük a 9. feladatban, amellyel az órát kezdtük. A Giro1 CD 54-es feladatot ide is tervezhetjük. Ha van időnk, akkor gyakoroljuk a mennyiségeket, az ezekhez tartozó kérdéseket és válaszokat is!

A munkafüzet feladatai közül a 6. érinti a káros fogyókúra problematikáját, a 7. aktualizálja a témát a tanulók szemszögéből, és alkalmat ad, hogy röviden értékeljék egymás étkezési szokásait.

A 8-10. feladatokból adjunk differenciált házi feladatot, vagy választható házi feladatot.

54-55. oldalpár: IL CORPO UMANO

1. feladat: a már ismert testrészek beírása után lexikai előkészítésként figyeljük meg az illusztrációt.

Töltsük ki a 2. feladatot a megfelelő testrészek elnevezésével. Ha van kedve a gyerekeknek, akkor a „lazító gyakorlat” valódi lazításként is elvégezhetik, esetleg más órák végén, duplaórák között, szakkörön is.

A 3. feladat gyakoroltatja a szókincset és a felszólító alakokat. Új személyekben (*noi, voi*) jelenik meg a névmási rész. Ennek begyakorlására a következő órán kerül sor.

A második órát is kezdhethetjük a CD 24 feladattal, különösen, ha az előző órán csak egyszer hallgattuk meg.

A 4. és 5. feladat a testrészek szókincsét ismételteti.

A 6. feladatot játékos formában is megoldhatják, akár nehéz pozícióba is „utasítva” a társakat. Ez csak fegyelmezettebb csoportokban ajánlott.

A 7. feladat a felszólítást gyakoroltatja, kissé nehezebb szituációban és kifejezésekkel. Ehhez az oldalpárhoz sok új szó tartozik. A csoport képességétől függően elhagyhatjuk a ritkábban használatos testrészeket és kifejezéseket.

Házi feladatként nagyobb lapra rajzolhatnak vagy ragaszthatnak emberi alakot, amelyhez képes szótár szerűen írják oda a testrészek nevét, majd ezeket letakarják egy kis lapocskával, és a többieknek az órán erre az üres lapocskára kell ráírniuk a megfelelő olasz szót, végül ellenőrizhetik magukat a kis lapok felhajtásával. Szókártyákat is készíthetnek egyrészt olasz szavakkal, másrészt a megfelelő testrészeket ábrázoló rajzokkal vagy kivágásokkal. A két sorozatot csoportban párosítják össze a többi tanulók.

56-57. oldalpár: DAL DOTTORE

Az 1. feladatban testrészekkel kapcsolatos szólásokat kifejezéseket ismerhetnek meg a tanulók. Érdekes összevetésre alkalmas a magyarban használatos hasonló kifejezésekkel.

A 2. feladatban rögzítjük a *dare* jelen időben rendhagyó ige alakjait.

A 3. feladatot könyv nélkül kezdjük: *Dove è Tommaso? Che cosa gli è successo?* Másodszori vagy harmadszori hallgatáskor nyissuk ki a feladatot, és ellenőrzésnél is újra hallgathatjuk a párbeszédet. Át is írathatjuk a dialógus elemeit: elesett az utcán, a lépcsőn, a tornaórán, megsérült a keze, válla stb. Esetleg, ha van aktualitása a témának, akkor azt feltétlenül beszéljük meg. (*Dove è Antonio? Perché non lo vedo? È malato? Cosa gli è successo?*)

A 4. feladat rögzíti a visszaható igék felszólító alakjairól tanultakat: *tu, voi*.

Az 5. feladatban párbeszédet szerkesztenek a tanulók, megadott elemek segítségével. Természetesen nem kell minden elemet felhasználniuk.

Szintén a kommunikációt fejleszti a 6. feladat, itt azonban a fantáziára is szükség van.

A 7. feladatban a téma lezárásaként két vicc szövegét kevertük össze.

Adjunk teret egy rövid beszámolónak is: *Quando ero malato / malata, allora...* Ezt párokban mondják el egymásnak, majd egy-két érdekesebbet mondjanak el a csoportnak is: *Chi ha sentito una storia interessante dal compagno? Allora Laci, racconta!*

Házi feladatnak, az étkezést lezárva, adhatunk receptek gyűjtését vagy a munkafüzet 8-9. feladatát az ügyesebbeknek.

58-59. oldalpár: RIPASSO

Az ismétlő feladatokban az első kötetben bevezetett sport témakör bővül tovább. Az első feladat előtt a Giro1 CD 48 *Videochat* című felvétellel is elindíthatjuk a beszélgetést.

Az 1. feladat válaszmintái megkönnyítik az aktualizálásra szolgáló 2. feladatot.

A 3. feladatban visszatérünk az eredeti szöveghez és átalakítjuk egyes szám harmadik személybe a mondatokat. (Gyakorlatilag a függő beszéd legegyszerűbb esetei ezek).

A 4. feladatban önállóan válaszoljanak a tanulók a *Tu che sport fai?* kérdésre.

Az 5. feladat (írás-készség) bonyolultabb nyelvi megoldásokat igényel, ezért együtt is megoldhatjuk. Válaszolnunk kell az egyik fiatal által felvetett problémára. Szívesen vesznek részt a gyerekek „közös” fogalmazásban, ilyenkor tudunk új szófordulatokat megtanítani.

A 6. feladat érdekes szituációs játékot indukál egy hétköznapi jelenethez, a szereplő attitűdjét kell negatívról pozitívvá alakítani. A feladat készülési időt és tanári segítséget is feltételez.

A munkafüzet 10-13. feladatai érdekes témájúak: Torinói Téli Olimpia, önkéntesek; kiegészítik a civilizációs ismereteket. A 13. feladat elbeszélést alakított át interjúvá, gyakoroltatva a kérdezés készségét.

A következő órán a 7. és 8. beszédfeladatokban összegezzük az egészséges életmódról tanultakat. Foglalkozunk az írás- és beszéd-készség fejlesztő feladatokkal: 4., 9. Az előzőhöz készítsünk még hosszabb vázlatot, és párokban beszéljék meg a tanulók, majd a végleges formátum leírása lehet a házi feladat.

TAPPA 6 SERVIZI

61. oldal: FESTE DI COMPLEANNO

A szolgáltatásokat egy születésnap köré rendeztük. Az első órát rövid *ascolto* vezeti be: 1. feladat. A foto alapján kezdeményezhetünk bemelegítő beszélgetést: *Chi festeggiano con questa torta? Quanti anni ha? Di che gusto è?* Kérdezzük meg, kinek mikor lesz/volt a születésnapja mostanában.

Az ötödik *tappával* nagyon jól összeköti ezt a fejezetet a munkafüzet 53/5. feladata, ahol egy házibuli szervezése kapcsán kell egy kör e-mailre válaszolni. Jól felfrissíti a szókincset, és újabb hasznos hétköznapi tárgyak neveit taníthatja meg.

A meghíváshoz kötődik a 2. és 3. feladat, szövegértés és szövegalkotás formában.

A 4. feladatot bővítsük ki további információkkal, itt a tankönyv inkább csak hangulati bevezető, célszerűbb, ha a füzetbe írnak a gyerekek.

Ha marad időnk, folytassuk személyes élmények elmesélésével, párban vagy csoportban: *Il mio regalo più bello che ho ricevuto / ho fatto.*

Házi feladatként javasoljuk egy rövid beszámolót tartalmazó e-mail megszerkesztését: *La mia ultima festa* címmel, vagy ha még nem oldottuk meg, akkor az említett 53/5. feladatot.

62-63. oldalpár: ORGANIZZARE UNA FESTA

A születésnap szervezésénél a helyszín lehetőségei, és ezek kiválasztása a társalgás témája: 1. feladat.

Kezdehetjük az *ascolto* részt a 2-3. feladattal, csukott könyvvel is. Gyakoroljuk a szövegben előforduló *si tratta di, che ne dici, non ho idea, ci sei mai stato/a?* stb. kifejezéseket, melyek fontos beszédzándékok megvalósításához nélkülözhetetlenek.

A helyre történő visszautalás lehetőségei közül a *ci* határozói névmás az óra új nyelvi eleme, ehhez újra olvastassuk át a már ismert szöveget. Megfigyeltetése a 4. feladatban, használata az 5. feladatban. Most mélyítjük el a korábban már használt *c'è*, *ci sono* kifejezések jelentését is.

A 6. feladat önálló alkalmazást feltételez, új aktualizált elemek használatával, melyhez néhány ötletet is adtunk. Ezekből választhatnak a tanulók egyet házi feladatnak írásban is, 3-4 mondatos rövid beszámoló formájában.

Az íráskészség fejlesztésére ajánljuk a rövid, a gyerekek számára nem megterhelő és nem unalmas pár mondatos témákat. A továbbiakban ezek összefűzésével tudnak majd hosszabb szövegeket létrehozni. A rövid leckéket számítógéppel is elkészíthetik, papíron adják be, és a javítást beviszik a gépükbe. Ez újszerű, önálló tanulási forma lehet.

A második órát bemelegítésként beszélgetéssel kezdjük: *Quale è la tua torta preferita? Chi sa preparare una torta? Almeno la crema? Di quale gusto?*

A 7. feladatban rövid telefonbeszélgetést kezdeményezünk torta vásárlásával kapcsolatban. Manapság gyakran látunk vásárlókat mobiltelefonnal a fülükön, miközben valakivel megvitatják, mi van az üzletben, mennyibe kerül, érdemes-e megvenni. Erről szól ez a feladat, ahol a tortát természetesen mással is helyettesíthetjük.

A 8-9. feladat lehet az óra törzse. Tegyük egyértelművé a feladatokat: hány társukat interjúvolják meg, ennek megfelelően hány soros táblázatba jegyzeteljék a válaszokat. Tisztázzuk, hogyan kérdezzenek annak érdekében, hogy a tanulók valóban csak olaszul társalogjanak. A csapatok megoszthatják a kérdéseket. Az „adatokat” összegezhetik beszámoló vagy diagram segítségével.

A 10. feladatot összevonhatjuk a 7. feladattal, és ez lehet az óra zárása.

Házi feladatnak a 11. feladatot adhatjuk. Szorgalmi feladatként a tanulók is hozhatnak bevált recepteket, illetve kereshetnek újabbakat az Interneten. A munkafüzet 1-4. feladatai kapcsolódnak még ehhez az oldalpárhoz.

64-65. oldalpár: VESTIRSI PER LA FESTA

Másképpen is felhasználhatjuk az 1. feladat *ascolto* szövegét. Csukott könyv mellett adjunk néhány egyszerű kérdést: *Quale taglia porta la ragazza? Cosa compra?*

Második hallgatásnál egészítjük ki a szöveget, majd feldolgozzuk lexikai és nyelvi szempontból.

Tudatosítjuk a már lexikai elemként ismert *ne* hangsúlytalan névmás használatát: 2-3. feladat.

A 4. feladat segítségével gyűjtsük össze az eddig megismert ruhadarabokat, rendszerezzük ezeket a különböző alkalmakhoz illően.

Az 5. feladatban önállóan alkalmazzatjuk a vásárláshoz szükséges szókinccset, melyet kiegészíthetünk a munkafüzet 5. feladatával, ahol egy újabb vásárlási szituációra van lehetőség.

Házi feladat a szavak gyakorlása szópárok (ételek, italok, gyümölcsök) vagy bevásárló lista összeállításával. Írásbeliként adható: *Descrivi in 50 parole: Cosa ti metti per la prossima festa di compleanno?*

A második óra elején létrehozhatunk 4 csoportot a házi feladatban választott évszakoknak megfelelően. Ők együtt egészítsék ki egymás feladatát, majd a „szóvivő” ismertesse a választ. A kooperatív tanulás „ablak módszerével” a négy különböző évszak szerepelhet egy-egy csoportban. A feladat lényege, hogy egy négy részre osztott A/3-as írólapon egyszerre foglalkozik a négy tanuló egy-egy évszak ruháival. Nem beszélnek meg, mit írnak, csak egyénileg dolgoznak. A lapot 3-4 percenként elfordítják 90 fokkal, elolvassák az eddig leírtakat, majd kiegészítik azt. Ha különböző színeket használnak, akkor jól megállapítható ki mennyire felkészült a csoportban. A megjegyzések számából pedig együttműködésük rajzolódik ki.

A csoportos munkaforma alkalmas a 6. feladat megoldására is. Itt először szóbeli konzultációt javaslunk, majd a „jegyző” írja le a rövid közös választ: tanácsot a fiatalokat érdeklő öltözködési kérdésben.

Az óra végén átismételhetjük az időjárás és az öltözködés összefüggéseit is.

A 7-9. feladatok közül válasszuk ki a házi feladatot.

Ha marad időnk a divat kapcsán a leghíresebb olasz tervezők is bekerülhetnek az óra anyagába: <http://www.eurosito.it/moda/stilist.htm> ;

http://stilisti.cercamoda.it/stilisti_italiani/stilisti_italiani_cat_100.htm

Még jobb, ha néhány órával ezelőtt szorgalmi feladatként javasoljuk a divat témakörét. Az így elkészített anyagokkal az olasz termet is felfrissíthetjük.

66-67. oldalpár: REGALI PER LA FESTA

Az ajándék megszervezésével kapcsolatban ismerünk meg egy újszerű szolgáltatást az 1. feladatban. A forrás alapján a tanulók is megtekinthetik a szolgáltatást a Világhálón, böngészhetnek az ajándékozási alkalomhoz illő dalok között: www.canzonisumisura.it, www.artestudio53.it/latuacanzone.htm

A 2. feladat szövege a hangsúlytalan névmások rendszerezésére is alkalmat ad.

A 3. feladatban felismerjük a *passato prossimo* névmással előforduló alakjait. Alkalmazását csak segítséggel várjuk el a tanulóktól.

A 3. feladat irányított használatot igényel, a megértést pedig a körábra segíti.

A 6-7. feladatban ismét szituációkat javaslunk a témakörhöz kapcsolódóan. Megismerjük egy-egy termék leírását (ár, áfa). Itt felhasználhatjuk a tanulók által gyűjtött termékek címkéit is.

68-69. oldalpár: RIPASSO

Az ismétlő oldalakon olyan szolgáltatásokat gyűjtöttünk össze, amelyek nem kapcsolódnak szorosan egy ünnephez. Utaztatási szolgáltatásokhoz kötődik az 1-2. feladat. Itt ismételhető, bővíthető a nyár, nyaralás, szabad idő témaköre, beszédfeladatokkal is.

A 3-4. feladat háztartási gépek reklámjára és termékek házhoz szállítására alapul, és szövegértési készséget fejleszt. Aktualizálhatjuk saját gyűjtésű termékismertetőikkel.

Az 5-6. feladatban gyógyszertár, bank és kerékpárkölcsönzés szerepel. Itt is beszéljünk olyan szolgáltatásokról, amelyeket ismernek a gyerekek, nem kell feltétlenül a tankönyv példáit feldolgozni.

Javasolunk párbeszédes megoldásokat is: 7. feladat. Felelevenítjük az első kötet vásárlási szituációit: élelmiszerbolt, ruházati bolt, gyógyszertár. Ha van időnk, érdekes lehet a könyvesbolt is, főleg, ha az ajándékok között említették a tanulók.

A 8. feladat visszairányít a nyitóoldalra, mintegy átfogva a fejezetben tanultakat.

Javasoljuk a munkafüzet 1-4. feladatának feldolgozását, amely egy hosszabb, összefoglaló (bevezető) élménybeszámoló a szolgáltatások köréből. Egyben gyakoroltatja a múlt időket is. Ez a négy feladat egy egész órai keretet kíván.

A munkafüzet 6-10. feladata ismét a szolgáltatások körét bővíti, többek között a kerékpár bérléssel.

Az *Ascolto* részbe egy nagyon hangulatos *Aldo Palazzeschi* vers került, egy, a múlt századi párizsi boltokkal teli utcáról. Külön érdekessége, hogy *Ungheria* is említve van. Nem szerepel a teljes vers szövege a munkafüzetben, de ha megtetszett, ajánljuk részletesebb feldolgozását is.

SOSTA 2

70-71. oldalpár: IN GIRO PER I NEGOZI

Bevezetésként fénymásolt lapon vagy interaktív táblán párosíthatjuk az üzleteket az elnevezésükkel, átismételhetjük az ott található termékeket. Történhet ez megszabott rövid időkeretben versenyszerűen is. Az interaktív tábla az egész játékot szemléletessé és jól követhetővé teszi.

A 72. oldal leírása alapján alakítsuk meg a csapatokat véletlenszerű párválasztással. A csoport tagjai megosztják a feladatokat: szükség van vásárlókra és eladókra is.

A játék elején tisztázzuk, hogy a verseny célja rövid, de eredményes vásárlási párbeszédet rögtönözni úgy, hogy minél rövidebb idő alatt beszerzik a listán szereplő összes terméket.

Választhatunk játékmestert, akkor a tanárnak nem kell végig irányítania a játékot. Ő az *A chi tocca? Tocca a te, Giulia! Tira! ecc.* kifejezésekkel szervezi a játékot, a tanár pedig a zsűri szerepében pontozza a teljesítményeket.

A munkafüzet további részében teljes, autentikus szövegekre épülő feladatsor áll rendelkezésre az előző három *tappában* tanultak ismétlésére.

A tanulók önellenőrzésére 30 perces felmérőt állítottunk össze. Így az óra végén megbeszélhetjük a feladatok megoldását is.

Dolgozatírásnál ügyeljünk az arányokra: a szövegértés és a szövegalkotás 30-30%-ot tegyen ki, a nyelvhelyesség 20%-ot, további 20% lehet szavak gyűjtése a tanult témakörben, pl. ebben a fejezetben: *Fai una lista dei tuoi vestiti nel guardaroba. Fa una lista di regali ai tuoi per il Natale.*

Az íráskészség feladat pontozásakor igazítsuk a pontokat az önellenőrzésnél megadotthoz.

	punteggio massimo	punti ottenuti
comunicazione	6	
lessico	4	
grammatica	4	
aspetto estetico	2	
totale	16	

Igyekezzünk a tanulók szóbeli teljesítményét is értékelni. Ezt folyamatosan a tanítási órákon tudjuk megtenni, jó ponttal, csillaggal stb., amit aztán beszámítunk az értékelésnél. Szintén folyamatos értékeléssel haladjunk a hallott szöveg értésének fejlesztésénél is. Ezek „osztályzását” hagyományos módon nem tartjuk elengedhetetlennek. Célszerűbb a jó pontok gyűjtését szorgalmazni. A stresszesebb méréseket elég vizsgára készítéskor bevezetni, a harmadik-negyedik évben.

Projekt/epocha témák:

- *La moda in Italia (marche, stilisti famosi)*
- *Ricette dei dolci italiani ed ungheresi*
- *Souvenir tipici delle regioni / città italiane*

TAPPA 7 INTERNET

75. oldal: COME USI INTERNET?

Az 1-2. feladat egy kördiagram szóbeli elemzésére épül, amely tartalmazza a témakör alapvető szókincsét, és lehetőséget ad a *per* előljárószóval + főnévi igenévvel kifejezett – a tanulók által már ismert – célhatározói mellékmondat szerkezetének használatára. Az interjú készítése és az eredmények szóbeli bemutatása már jól begyakorolt formája egy téma feldolgozásának.

A 3. feladat olvasott szöveg alapján önálló szóbeli vélemény megformálása, mintegy az óra témakörének személyes hangú összefoglalása. Ha marad időnk, oldjuk meg az órán a munkafüzet 1-2. feladatát, amely a családtagokra vonatkoztatva dolgozza föl az internet használatának témáját.

Házi feladatnak a munkafüzet 3. feladata kínálkozik.

76-77. oldalpár CHE TEMPO FARÀ?

Az első óra 1. feladata a napi hőmérséklet kapcsán a melléknév viszonyító felsőfokának használatát gyakoroltatja, országismereti szempontból pedig újabb városok elhelyezkedésével ismerteti meg. Az utolsó kérdés kapcsán keressük meg a városokat a tankönyv térképén, összekapcsolva az ott található tartomány nevekkal: *Torino è in Piemonte*. A városok elhelyezkedését földrajzilag is érzékeltessük, ha újra végigmegyünk a városneveken: *Torino si trova nell'Italia del nord. Roma si trova nell'Italia centrale / nell'Italia del Centro. Bari si trova nell'Italia del sud*.

A 2. feladatban a szöveg elolvasása után az alábbi kérdéseket tehetjük fel az alaposabb megértés és a *futuro semplice* használata érdekében: *Che giornata avremo oggi? Dove farà caldo? Quanti gradi ci saranno? Come sarà il tempo nel weekend? Dove ci saranno 34-35 gradi? Dove ci saranno temporali? Che tempo farà al Centro-Sud?*

Végül ne feledkezzünk meg a táblázat kitöltéséről és ellenőrzéséről a táblára írt hiányzó alakokkal.

A 3. feladatban a cédulák segítségével kérdezzenek a tanulók egyes- és többes szám második személyben, és válaszoljanak egyes- és többes szám első személyben. A helyes szóhangsúlyok begyakorlása céljából nem árt a feladat megkezdése előtt felolvasatnunk a cédulákon szereplő kifejezéseket. Frontálisan kezdjük, majd a hátsó belső borítóról választva párokban használhatják a tanulók a további, harmadik személyben álló igealakokat.

A 4. feladatban szövegértés keretében kell a helyes igealakokat beírniuk a szövegbe. Még az órán átalakíthatják a szöveget múlt időbe, hogy a *passato prossimo* használata se menjen feledésbe: *Cosa abbiamo fatto l'ultimo giorno di viaggio?*

Házi feladatként az 5. feladatban jelzett szöveg átalakításokat végezhetik el a tanulók a *futuro* gyakorlása céljából. További házi feladat: munkafüzet 5. és 6. feladat. Utóbbi globális szövegértés, ezért jelezzük a tanulóknak, hogy ne törekedjenek az előrejelzések teljes megértésére, csupán a meglévő szókincsük alapján próbálják megérteni, melyik évszaknak megfelelő időjárás leírásáról van szó.

A második óra a házi feladat ellenőrzéséhez kapcsolódva a munkafüzet 7. feladatával kezdődhet: az irányító szempontok alapján folytatott telefonbeszélgetést párban dolgozhatják ki és mutathatják be a tanulók.

Célszerű a 6. feladattal folytatnunk, amely megtanít arra, hogyan fejezzük ki a másnapra vonatkozó terveinket, tisztázza a *futuro semplice* szabályos ragozását, és bevezeti a hangkieséses alakokat (*andare*).

A 7. feladat új időjárási kifejezéseket tartalmaz, összhangban a térkép értelmezésével.

A 8. feladat megoldásához ideális lenne az órai Internet használat, ennek hiányában otthoni feladatnak adhatjuk a www.startlap.hu időjárási előrejelzései alapján. Itt nemcsak a hazai, hanem az európai városok időjárásáról is tájékozódhatnak, majd tájékoztathatják a többieket a tanulók.

Házi feladat: munkafüzet 8-9. feladatának megoldása. A 9. feladatot az órán tovább alakíthatják a tanulók: aktualizálhatják saját magukra, és párban mondják el egymásnak, végül a többieknek harmadik személybe átalakítva.

78-79. oldalpár: CHATTARE, SCAMBIARE MESSAGGI, FORUMARE

Az első órán az 1. feladat életszerű helyzetbe hozza a tanulókat: egy honlap nyitó oldaláról tájékozódhatnak az elérhető szolgáltatásokról. Ezeket párban gyűjthetik össze és mutathatják be a többieknek az alábbi bevezető mondattal: *Se voglio / vogliamo trovare informazioni su ..., posso / possiamo cliccare su ...*

A 2. feladat az internetes levelezés nyelvezetére irányítja a figyelmet. A szótár kiegészíthető a tanulók korábbi megfigyeléseivel is, de szorgalmi feladatként betekinhetnek a <http://www.pcworld.it/notizia/107344/2006-08-04/La-guida-completa-alle-abbreviazioni-per-SMS.html/page2> honlap bővebb gyűjteményébe is.

A 3. feladattal hallás után ellenőrizhetik szótárukat a tanulók.

A 4. feladatban a hangkieséses alakokra irányítjuk a figyelmet. Gyűjtethetünk mellé további hasonló alakokat a nyelvtani összefoglaló 13/a pontjából.

Az 5. feladat lehet óra végi körkérdés, amire minden tanuló egy-egy mondattal válaszol, de kérdeztethetjük párban is, ezt követően a párok egymásról mondják el, amit megtudtak: *Erika andrà in campagna con i genitori*. Így arra készítjük a tanulókat, hogy megjegyezzék, amit a partnerük mondott, és alakítsák át a mondatot harmadik személybe.

Házi feladat: munkafüzet 10-11. Mindkét feladatot az órán tovább alakíthatják a tanulók: párban aktualizálhatják saját magukra.

A második órát a házi feladat nyomán a tervezett programok elmondatásával kezdhethetjük, vagyis a *futuro semplice* funkcionális gyakorlásával.

A 6. feladatban a segítség kérése és a tanács adása kapcsán a *futuro anteriore* bemutatása történik, kizárólag a felismerés és a funkció megértése céljából.

Ezt segíti a 8. feladat szokásos ábrája és a táblázat kiegészítése, továbbá a 9. feladat mondatalkotásai, ahol a *futuro anteriore* alakokat megadjuk, és a valódi feladat a *futuro semplice* használata.

A 7. feladat rövid, érdeklődést kifejező üzenet szerkesztése, mely tovább bővíti az ismert beszédszándékok körét.

A 8. feladat az ismert ábrával és táblázattal készíti a tanulókat a *futuro anteriore* ragozásának összefoglalására.

Bár a *futuro anteriore* aktív használatát egyébként nem kívánjuk meg, a 9. feladatban mégis kérjük két, gyakran előforduló élethelyzet elmondására.

Házi feladat: munkafüzet 12-13. A 12. feladat jó példa arra, hogy egy nyelvtani ismeretet hogy aktiválhatunk egy lényegében kommunikatív feladat (írott szöveg értése) keretében. A

13. feladat igazán egyéni megoldásokat eredményezhet, amelyek kiválóan alkalmasak a következő óra tartalmas és témájában is aktuális kezdéséhez.

80. oldal: DISCUTERE UN PROBLEMA

Az 1. feladatban egy érdekes témáról fejtik ki véleményüket a fórumozó fiatalok (apa-fiú konfliktus). Az első olvasás során a tanulóknak először arra kell rájönniük, hogy milyen szereplők között milyen konfliktus van. Csak a globális értés után töltsék ki a hiányzó elemekkel a szöveget!

A 2. feladat globális és szelektív szövegértés, amiről szóban adnak számot. Az eldöntendő kérdés után tegyék fel a *perché* kérdést, ha a tanulók egy egyszerű *no* válasszal felelnének. Itt egyébként lehetőséget adunk saját véleményük kifejtésére is.

A 3. feladat szinonimákat kínál a bizonytalanság kifejezéséhez. Érdekes a cédulákon szereplő szavakkal újra felolvastatnunk az érintett szövegrészeket.

Az 1. feladat szövegeit más szempontból is felhasználhatjuk: kérjük az egyes hozzászólások összefoglalását: *Secondo Saverio il padre di Lucio voleva ...*

A 4. feladat szövegértés (mondatok szintjén), melynek során a tanulók gyakorolják a két igeidő használatát; az összetettebb gondolatok megfogalmazását: ellentétes befejezés, indokló befejezés, következménnyel történő befejezés. Bizonytalanságunkat a *futuroval* érzékeltetjük. Természetesen hangozzanak is el az összekapcsolt mondatok!

A házi feladat szövegalkotás az 5. feladattal, amely újabb lehetőséget ad a már megismert szövegek elmélyültebb megértésére és egyes elemeik aktív újrafelhasználására.

81. oldal: BLOG / SITO PROPRIO

Az 1. feladat szelektív szövegértés, amely ennek az oldalnak a főszereplőjét mutatja be. A felolvasással történő ellenőrzés az új szóincset is aktivizálja.

A 2. feladatban a szöveg átalakítása során tovább mélyítjük a szövegértést, és tovább aktivizáljuk a szóincset.

Fakultatív házi feladat lehet (plusz pontért) az átalakított szöveg könyv nélküli elmondása: egy személy bemutatása.

A 3. és a 4. feladat az előzőkhöz hasonló feladatpár, de most hallás utáni értés alapján, amiről az írott szöveg kiegészítésével adnak számot a tanulók. A szöveg átalakítása és a fakultatív házi feladat is hasonló az előzőkhöz. A 3. feladat mintájára a tanulók is bemutatkozhatnak: az ügyesebbek már az órán, szóban, a többiek írásban, házi feladatként.

Az 5. feladatot párban végezhetik a tanulók: versenyezhetnek azon, hogy melyik pár tudja legtöbb információt kitalálni a képzeletbeli testvéréről, miközben használniuk kell az előző órán tanult nyelvi formát (a *futuro semplice* a feltételezés kifejezésére).

A 6. feladat még többet árul el „főhősünkről”, ismét hallás utáni értésre alapozva, feleletválasztós feladattal.

Az ellenőrző felolvasás (7. feladat) ismét harmadik személyben történik, ami nem csak az igék, hanem a névmások aktív használatát is igényli.

Házi feladat a munkafüzet *Ripetizione* fejezetének 3-4. feladata. Ha van rá lehetőség, ímélben is elküldhetik a tanulók az öt témával kapcsolatos írásbeli bemutatkozásukat a tanárnak vagy egymásnak. A szóbeli bemutatkozásra a következő órán kerülhet sor.

82-83. oldalpár: RIPASSO

Az 1. feladat szelektív szövegértés és a *futuro semplice* használata. A szöveget egyes és többes szám 3. személybe átalakítva is el lehet mondani: *Giulio andrà in vacanza... I due giovani domani andranno ...*

A 2. feladat szövege bővíti a *tappa* témakörének szókincsét, és lehetőséget ad a névmások használatára is. A szöveget szóban átalakíthatják a tanulók egyes szám első személybe: *Usò la Rete per facilitarmi la vita ...*. Fakultatív feladatként meg is tanulhatják, így összefüggő szövegben beszélhetnek az internet szerepéről az életükben.

Hasonló ehhez a 3. feladat, amely a jövőbe vetíti a világháló sokoldalú használatát, így lehetőséget ad a *futuro* aktív használatára is.

A 4. feladat csak annyiban kapcsolódik az internethez, hogy a szöveg onnét való, de mind a hallott szöveg értését, mind a *futuro* használatát fejleszti, és visszacsatol a szabadidő eltöltésének témájához – bővített szókincssel.

Az 5. feladat elmélyíti az előző szöveg értését, továbbá aktiválja szókincsét, illetve lehetőséget ad a *passato prossimo* használatára is. Szükséges, hogy az új igeidő mellett gyakoroljuk a régieket is.

A második órán a házi feladat felolvasása és ellenőrzése jól készíti elő, a 6. feladat hallás utáni szövegértését. Az ellenőrzést a kiegészített szöveg hangos felolvasása követheti akár úgy is, hogy kisebb részletenként hallgattatjuk meg, és ezeket a részeket ismétlik el a tanulók, miközben nézhetik a könyvben leírt szöveget. Ez az eljárás hasznos a beszédtempó, a kiejtés és az intonáció fejlesztéséhez.

A 7-8. feladat fakultatív, amennyiben a tanulók szívesen böngésznek az interneten, és az osztályban is lehetőség van a letöltött videók bemutatására. Ebben az esetben globális értési feladatot jelenthetnek a többiek számára a bemutatott videók: *tema, titolo, protagonisti, genere*.

A 9. feladat a *tappában* megszerzett ismeretek (szókincs, nyelvtan) aktivizálására és az önálló beszédképesség fejlesztésére alkalmas. A témakörhöz tartozó időjárás jelentés összefoglalására javasoljuk az órán a munkafüzet *Ascolto* feladatai közül az 1-2-est.

Otthonra a tankönyv 10. és a munkafüzet 3. *ascolto* feladatát adhatjuk.

TAPPA 8 ITALIA

85. oldal: „CARTA D’IDENTITÀ” DEL BELPAESE

Az 1. feladat a *Wikipedia* olasz változata alapján mutatja be az ország legfontosabb adatait. Természetesen nemcsak a kitöltendő részek fontosak, hanem a táblázatok többi része is. Néhány adat kitöltéséhez meg kell nyitni a megadott honlapot. Ezt előzetesen kérhetjük néhány tanulótól, akik az órán majd segítenek a kitöltésben (plusz pontért). A kitöltés után az ellenőrzés teljes mondatokban történjen: *Il nome ufficiale dell’Italia è ...* . Ajánljuk, hogy ennek mintájára készítsék el a tanulók Magyarország bemutatását, esetleg annak az országnak a bemutatását is, amelyiknek a nyelvét még tanulják az iskolában. A feladat jó alkalom a számok átismétlésére is.

A 2. feladat szövege további ismereteket közöl. Megoldását először párban ellenőrizték a tanulók, majd felolvasás alapján mindenki korrigálhatja a saját megoldását.

A 3. feladat lényeges eleme, hogy megtanítsuk a tartományok nevének helyes hangsúlyát, és a térképen megkerestessük a tartományokat. Mielőtt a kérdésekre válaszolnának a tanulók, jegyezzük meg, hogy húsz tartománya van Olaszországnak, ezek közül csak 19-et említ név szerint a táblázat, a két legalsó elnevezés autonóm járási területre vonatkozik: mindkettő a többségében német nyelvű *Trentino Alto Adige* tartományban van. A statisztika az egy főre eső turista szám szerint állítja sorrendbe a tartományokat (*presenze per abitante*). A három kérdésre teljes mondatban kérjük a választ: *La regione più visitata è il Trentino Alto Adige. La seconda regione più visitata è ...* .

A 4. feladat magyar vonatkozásban keresi a választ az előbbi kérdésekre. Párban vagy kis csoportokban beszéljék meg a tanulók, mielőtt a többieknek elmondják véleményüket.

Otthonra a munkafüzet 1-2. feladatát javasoljuk, amelyeknek megoldása folytatja az órán megkezdett földrajzi tájékozódást. A következő órát ezek megbeszélésével kezdhethük, térképpel.

86. oldal: BELLEZZE NATURALI – MONTAGNE – MARE

Az 1. feladat megoldása előtt a domborzati térképnél nyitassuk ki a tankönyvet: ezen követik majd a tanulók az elhangzottakat. Az első meghallgatás után kérdezzünk rá az elhangzott földrajzi nevekre, és a tanulók a térkép alapján válaszoljanak: *Il Monte Bianco si trova in Piemonte. ... Il Vesuvio si trova vicino a Napoli.*

A 2. feladat ugyanennek a hangzó szövegnek a kiegészítése írásban. A megoldás ellenőrzését újabb meghallgatással végezzük, majd olvastassuk fel a szöveget részenként, kisebb szakaszokra bontva; minden tanuló mondja vagy olvassa hallás után. Ez fontos a helyes kiejtés, hangsúly, ritmus, hanglejtés elsajátítása céljából. Az utolsó meghallgatást már hosszabb szakaszokkal végezhetjük, és a tanulók ezeket próbálják meg a hallott ritmusban, most már könyv nélkül elismételni. Lényeges, hogy ne kórusban mondják, hanem mindenki a saját ritmusában.

A 3. feladatban jelenik meg először a *condizionale presente*. A kérdésre a válasz szövege alapján tudnak válaszolni a tanulók. Ezen túlmenően feltehetjük az alábbi kérdéseket is: *Di dov'è Pierluigi? Quali regioni ha già visto? Che cosa vuole vedere quest'estate?*

A 4. feladat táblázatának kitöltése ismerős feladattípus. A következtetés valószínűleg az lesz, hogy nagyon egyszerű ragozásról van szó, mert mind a három igecsoportban azonosak a személyragok.

Az 5. feladatban már a *condizionale* irányított használatát gyakorolhatják a tanulók.

Házi feladat: munkafüzet 3. feladat, és a munkafüzet 4. feladatból az első három ige ragozásának beírása.

A második órán a 6. feladattal folytatódik a *condizionale presente* irányított használata. A szöveg kiegészítése után sorban mondjuk egy-egy olasz kifejezés, szókapcsolat olasz körülírását, a tanulók a szövegben azonosítják a megfelelőjét, így elmélyítjük a szöveg megértését.

A 7. feladat az országismeret bővítését, a 8. feladat pedig a szokásos nyelvtani tudatosítást szolgálja.

A szöveg megértését a 9. feladat igaz/hamis állításainak tanulmányozása és indoklása zárja le. Kérjünk teljes mondatban választ: *Non è vero che le coppie vorrebbero viaggiare con i figli, perché Alessandro non parla soltanto di due coppie.* Ha rövid választ kérünk, ragaszkodjunk a teljes mondat használatához: *È vero, è falso.*

A 10. feladat a nyaralás témájához kanyarodik vissza, és lehetőséget ad a feltételes mód önálló használatára. A tanulók a térkép segítségével kereshetnek helyeket a nyaraláshoz.

Otthon a munkafüzet 4. táblázatában a két utolsó ige ragozását írhatják be a tanulók, továbbá a munkafüzet 5-6. feladatát oldhatják meg: az előbbi a *condizionale presente* irányított, az utóbbi már önálló használatát kívánja meg.

88-89. oldalpár BELLEZZE CITTADINE

Az 1. feladat három szövege első megközelítésben globális értést igényel: csak a szóban forgó város nevét kell beírni, és ebben képek is segítenek. Kérdezzünk vissza a szövegek azon elemeire, amelyek alapján felismerték a városokat: *Come avete capito che Ely ha scritto su Roma? Nápoly kapcsán feleleveníthetik ismereteiket (tankönyv 15. oldal:, CD 5): Ascoltate il CD e scrivete il nome dei monumenti e dei posti più famosi di Napoli.*

A 2. feladat a *condizionale passato* szerkezetét és kétféle ragozását tudatosítja a szokásos interaktív ábrával és táblázattal. Rögtön próbára is tehetik tudásukat, ha kitöltik a munkafüzet 7. feladatának igeragozási táblázatát.

Ha az órán még marad időnk, hallgattassuk meg az *Ascolto* fejezet hanganyagát, és oldassuk meg a hozzá kapcsolódó 1-3. feladatot. Az 1. feladat táblázatának ismertetésekor egész mondatokat kérjünk: *Le persone hanno menzionato ... , ma non hanno parlato di ...*

Házi feladat a munkafüzet 8-9-10. A 8. feladat valójában két részből áll: az első részben a tanulók ötletesen megindokolják, miért nem tettek meg valamit, a második részben pedig megfelelő válaszokat keresnek az indoklásra a megadottak közül. A párok váltják a szerepeket. A 9. feladat művelődési ismereteiket és szövegértésüket teszi próbára. Megoldásukat a teljes mondat felolvasásával kérjük (10. feladat).

A második órán a *condizionale passato* önálló használatáig jutnak el tanulóink.

A 3. feladat hallott szöveg értése, melynek segítségével Róma nevezetességeivel ismerkednek a fotók és a helyek nevének összekapcsolása révén. Használjuk ki a párbeszéd életszerű előadásmódját: a tanulók ismételjék a mondatokat a bemondókat minél élethűbben utánozva.

A 4. feladat megoldását egész mondatokban kérjük, a képekre mutatóval: *La numero uno è questa: Campo de' Fiori con la statua di Giordano Bruno. La numero due ...*

Az 5. feladatra párban készüljenek a tanulók, és először egymásnak mondják el a megírsult utazás részleteit, természetesen *condizionale passato*-ban.

A 6. feladatra több felkészülési idő kell, ezért inkább otthonra adjuk. Célszerű, ha előbb leírják, és a leírt történetet olvassák fel a következő órán.

További házi feladat lehet: munkafüzet *Ascolto* 4-5.

90-91. oldalpár: BELLEZZE ARTISTICHE

Az 1. feladathoz alakítsunk kis csoportokat „több szem többet lát” felkiáltással. A táblázat kitöltése és a képek azonosítása komplex feladat: részben más tárgyakban tanultak, részben az olasz címek és adatok alapján következtethetjük ki az egyes művekhez tartozó információkat. Adjunk legalább 15 percet a megoldásra, és segítsük a csoportokat, ha elakadnak. Mindegyik csoportot szerepeltessük: haladjunk a táblázatban A-tól E-ig, és mindig másoktól kérjük a megoldást. Ez nem verseny vagy vetélkedő, hanem a kollektív bölcsesség, a csoportokon belüli együttműködés próbája.

A 2. feladatban mindig más tanuló foglalja össze a soron következő műről összegyűjtött ismereteket, követve a mintát.

Ha marad időnk, a munkafüzet 11. feladatát oldassuk meg, párban. Ha nem, adjuk házi feladatnak, és a megadott honlap felkeresését is kérjük.

A második órát a házi feladat bemutatásával vagy a 3. feladattal kezdjük, amely tartalmával és szókincsével előkészíti a következő feladatot, előtte azonban felfrissíti a múlt idők használatát.

A 4. feladat globális hallás utáni értés: az egyes képeket kell felismerni rövid ismertetések alapján. Nyilván nem mindent értenek majd a tanulók, ezért fontos, hogy egy-egy „árulkodó” kifejezést és a látványt össze tudjanak kapcsolni. Feltétlenül szükség lesz két-három meghallgatásra.

A megoldás ellenőrzése után fogalmazhatják meg és mondhatják el az 5. feladatban kért bemutató mondatokat: *La foto numero uno rappresenta la Madonna in trono e santi di Giotto.*

Ha a 6. feladat elvégzéséhez további színes reprodukciókra van szükség nyomtatott vagy vetített formában. Ajánlott honlapok: www.abcgallery.com/ (Bár angol nyelvű, de gazdag képanyaga van az olasz képzőművészet köréből.) www.storiadellarte.com/ (Rengeteg hasznos linkkel.)

Fakultatív megoldásra ajánljuk a munkafüzet 12. feladatát, amely szelektív szövegértés és a passzív szókincs fejlesztésére is alkalmas. Ez alkalommal szóban is végezhetünk „szótározást”: sorrendben haladva a szövegben mondjuk meg egy-egy szó vagy kifejezés magyar jelentését, míg a tanulók – a szöveget követve – olaszul mondják meg. Például: kérdés > *domanda*, gyakran nem veszünk tudomást olasz városaink szépségéről > *spesso ignoriamo le bellezze delle nostre città italiane*, sohasem jártam ott > *non ci ero mai stata*, külföldre menni > *andare all'estero*, egzotikusabb > *più esotico*, nem érünk mindig rá > *non facciamo sempre in tempo* stb. Hasonló gyakorlatokat minden olyan szöveggel csinálhatunk, amelyben több ismeretlen szó, kifejezés vegyül a már ismertek közé. Így a tanulóknak határozott és jó élménye marad a passzív szókincs mibenlétéről, és rádöbbennek arra, hogy nem kell minden szót ismerniük a szövegben ahhoz, hogy a szöveget lényegében megértsék.

92. oldal: RIPASSO L'ITALIA CHE CANTA

Bemelegítésként kérdezhetjük őket, kiket ismernek az olasz énekesek közül, majd a képeken látható énekeseket azonosíthatják: *Quali cantanti riconoscete nelle foto? Nella prima foto c'è / si vede / possiamo vedere ...*

Az 1. feladat olvasott szöveg értése nyílt végű kérdések alapján, melynek során a tanulók bepillanthatnak az énekes meghallgatások feszült világába, és nyomon követhetik az erről szóló blog-bejegyzéseket. További kérdéseket is feltehetünk a szöveg alaposabb megértése érdekében: *È divertente partecipare ad un'audizione? Quali sono le tipiche domande delle ragazze? Dove si trova la giuria? Che cosa fanno i membri della giuria?*

A 2. feladat hallott szöveg értése szöveg kiegészítéssel. Keressük meg és töltsük le a szövegben említett két dal valamelyikét, nyomtassuk ki szövegüket: sok érdekes civilizációs ismerettel bővíthet általuk tanulóink tudása. Hasonlóképpen a tanulók is kereshetnek olasz dalokat, amint arra a 4. feladat is ösztönöz.

A 3. feladat fakultatív házi feladatként adható.

93. oldal: L'ITALIA CHE TIFA

Az 1. feladat – azon kívül, hogy személyes „vallomásra” késztet a kedvenc olasz sztárokkal kapcsolatban – mini-szövegértés, amely a *condizionale* passzív használatát gyakoroltatja. Hasonló mondatpárokat alkothatnak a tanulók más – lehetőleg olasz – sztárokkal kapcsolatban. A két fotóról is elmondhatják, mit ábrázolnak, és milyen „vágyakat” ébresztenek: *Nella prima foto vedo ... Sarebbe bello ...*

A 2. feladat teljes szövegértés: a szöveg kiegészítést a 3. feladat táblázatának információi alapján végzik el a tanulók, tehát gyakorlatilag két „szöveget” vetnek egybe. Itt is párban dolgozhatnak, majd a megoldást a csoporttal együtt ellenőrizhetik. Ha nem sikerül az aktuális olasz bajnokság adatainak letöltése, a tanulók bemutathatják a 3. feladatban szereplő bajnokság adatait. A lényeg az, hogy verbalizálják az adatokat, ahogyan erre a példamondat is

utal. A *tappa* befejező feladata a szokásokhoz híven visszacsatol a nyitóképhez, és lehetőséget ad az új nyelvi anyag, a szókincs és a civilizációs ismeretek aktív használatára.

TAPPA 9 AMICIZIA E AMORE

95. oldal: COSA PENSI DELL'AMICIZIA?

Az 1. feladatban egyénileg „szavaznak” a tanulók, majd párban összehasonlítják választásaikat, végül a csoportnak nem a saját, hanem a párjuk véleményét mondják el a minta alapján.

A 2. feladat szelektív hallás utáni értés, de a feladat nehéz: az elhangzó párbeszéd alapján egészítik ki a tanulók a leíró szöveget. Ezért valószínűleg több meghallgatásra is szükség lesz.

A megoldás ellenőrzésére a 3. feladat adhat lehetőséget: már harmadik személybe átalakítva olvassák fel a tanulók a kiegészített szöveget.

A 4. feladat képleírás irányító szempontok alapján. Ha nem megy rögtönözve szóban, otthonra adhatjuk írásban, 40-50 szóban, esetleg más szempontokkal is kiegészítve (*vestiti, carattere* stb.).

Házi feladat: munkafüzet 1-2. Az 1. feladatot az otthoni előkészület után párban mutathatják be a tanulók a következő órán.

96. oldal: COME PASSI IL TEMPO CON GLI AMICI?

Az 1. feladat először szelektív hallás utáni értés. Mind a hangzó szövegben, mind a kitöltendő táblázatban a mindennapi nyelvhasználat szempontjából fontos előljárószerkezetek vannak, amelyeket először passzívan, majd aktívan használnak a tanulók. E feladat kapcsán jegyezzük meg, hogy az *ascolto* feladatokból kiindulva érdemes mindig eljutni az önálló beszédig, vagyis rögtön aktivizálni a hallottakat, ami ennek a feladatnak a második része. Ezt kiegészíthetjük az aktualizálás lépésével: a tanulók egymásnak beszéljenek a kedvenc tevékenységeikről.

A 2. feladat – továbbra is hallás után – magukra az előljárószerkezetekre összpontosít. Bár meggyőződésünk, hogy a prepozíciók helyes használatát elsősorban gyakorlással érhetjük el, és kevés eredménnyel kecsegtetnek az elvont rendszerezések, itt talán nem árt ennyit tudatosítani, és a feladat megoldása után egy kis gyűjtemény áll majd a tanulók rendelkezésére.

A 3. feladat már próbára is teszi a tanulók tudását. Ilyen – könnyített, visszahelyezéssel – szöveg kiegészítés minden tesztben és nyelvvizsgán szerepel, erre is felkészítjük a tanulókat.

A 4. feladat – bár képhez kötődik – nem képleírás, hanem képpel motivált, irányító szempontokat is tartalmazó önálló beszéd, amely különböző élethelyzetekhez kapcsolódva ad képet a fiatalok tevékenységéről.

Házi feladatnak a munkafüzet 3. feladata kínálkozik.

97. oldal: CHE AMICO SEI?

Az 1. feladat az emberi tulajdonságok témakörében mozog, és jól kapcsolódik a munkafüzet már ismert 1-2. feladatának szókincséhez, egyben példa a párbeszéd tömörítésére is. Bár a *discorso indiretto* még nem szerepel a napirenden, mások véleményének idézése már ismerős a tanulóknak: ilyen feladatot már a Giro1-ben is megoldottak.

A 2. feladat ismét a prepozíciókra irányítja a figyelmet, de nem elvont, hanem gyakorlati formában: a táblázatban ismét egy kis gyűjteményt állítanak össze a tanulók, amelyet a későbbiekben tudatosan használhatnak.

A 3. feladatban már önállóan mutatják be a párbeszédben megismert fiatalokat. Ilyen bemutatásra a mindennapi életben is sor kerülhet. A megadott mondatkezdések segítenek strukturálni a tanulók mondanivalóját, és olyan nyelvi paneleket nyújtanak, amelyeket más kontextusban is felhasználhatnak.

A 4. feladat már az önismeret körébe vezet: a tanulók önmagukról mondhatják el, milyennek látják őket mások, illetve milyennek tartják önmagukat. Itt már kreatívan használhatják a témakörben korábban elsajátított szókincsset és fordulatokat. A bemutatkozás egy lehetséges vázát – mint rendszeresen – itt is megadjuk.

Otthon tovább elmélkedhetnek a jó és a rossz tulajdonságok keveredésén egy személyen belül a munkafüzet 4. feladatának keretében, amely kiváló intenzív szövegértés.

98. oldal: COM'È UN BUON AMICO?

Az 1. feladat hallás utáni értése az iskolai oktatás fokozataihoz kapcsolódva kérdez rá a barátság mibenlétére: nem tulajdonságokat, hanem tetteket sorolva fel. A feladatot a CD meghallgatása előtt is meg lehet oldani, ebben az esetben a CD-t csak ellenőrzésre használjuk.

Ezt követi a 2. feladatban a saját példák összegyűjtése és elmondása (aktivizálás és aktualizálás), amely a *condizionale* használatát is feltételezi.

A 3. feladat globális szövegértés (címadás), és már tartalmaz néhány példát a vonatkozó névmásokra. Mielőtt a 4. feladat táblázatát kitöltetnénk, húzassuk alá a szövegben a vonatkozó névmásokat, ezzel irányítva figyelmüket az új nyelvi elemre.

A 4. feladat táblázatának kitöltése a kétféle vonatkozó névmás lényegi különbségét fedi fel a tanulók előtt.

Az 5. feladat megoldása során a tanulók már próbára tehetik a vonatkozó névmásokról frissen szerzett tudásukat.

A 6. feladathoz bevezető kérdésként feltehetjük: *Hai un'amicizia simile a quella descritta da Alessia?* Tipikus kezdések a válaszokhoz: *Sì, quasi, ho un amico / un'amica che / con cui / di cui ...* vagy: *No, il mio migliore amico / la mia migliore amica è un ragazzo / una ragazza che / con cui / di cui ...*

A három fotón szereplő fiatalokról már sok mindent el tudnak mondani a tanulók: nemük, koruk, külső és belső tulajdonságaik, nevük (e két utóbbit csak feltételezésként), egymáshoz való viszonyuk, hol látjuk őket, mit csinálnak stb. Adjunk is lehetőséget mindegyikre az órán!

Otthonra javasoljuk a munkafüzet 6. feladatát – amely két változatban is intenzív szövegértés: a szöveg mondatainak sorrendbe rakása, majd válaszadás nyílt végű kérdésekre –, továbbá választható feladatként a tankönyv 99/1. feladatának előkészítését: a barátságról szóló olasz slágerek keresését, szövegük „kipreparálását” (néhány már ismert szó kiemelését és vonallal helyettesítését), zenéjük letöltését.

99. oldal: AMORE O AMICIZIA?

Az órát az előzetesen előkészített anyagok közül az egyikkel kezdhetjük (előzetesen bekérjük a kipreparált szöveget, esetleg javítjuk, majd sokszorosítjuk), és hallott szöveg értéként prezentáljuk.

A 2. feladat viszonylag nehéz: egy-egy elhangzó állításról kell megállapítani, hogy aki mondja, az a barátságot vagy a szerelmet tartja-e fontosabbnak. Valószínűleg többszöri meghallgatásra lesz szükség, és még az sem elképzelhetetlen, hogy az egyenként meghallgatott mondatokat külön-külön leírják a tanulók, s annak alapján döntenek az állítás hovatartozásáról. A táblázat eredményének ismertetését az alábbi mondatban kérjük: *Secondo Stefania l'amore è più importante. Ma secondo ... Anche secondo ...*

A 3. feladat önálló vélemény írásbeli megfogalmazását kéri a kérdésről, amihez a tanulók felhasználhatják az imént elhangzott és leírt mondatokat.

A 4. feladat szövegét szóban harmadik személybe alakítva kell reprodukálni, természetesen a tanulók közben nézhetik az eredeti szöveget. Ez a feladat az igealakok és a névmások pontos használatát gyakoroltatja, mivel a hétköznapi életben gyakran beszélünk másokról.

Az 5. feladat irányított fogalmazás, amely az iménti szövegben foglaltakra kér választ megadott elemek beépítésével. A feladat jellege nagyon hasonlít az érettségi vizsga szövegalkotás feladatára. Célszerű házi feladatnak adni, tekintettel az időigényére és a megoldások egyéni jellegére. Az órán azonban kérhetünk egy-egy gyors szóbeli véleményt a levél tartalmával kapcsolatban, ami a szöveg alaposabb megértését is segíti.

További fakultatív házi feladat lehet a munkafüzet 7. feladata, melynek bemutatását a következő óra hangulatos indítására használhatjuk.

100-101. oldalpár AMORE

Az 1. feladatot szóban, párokban oldjuk meg. A rögtönzött párbeszéd a korosztályt igencsak érdeklő téma hangulatos bevezetése lehet. A párok többször is gyakorolhatják egymás között a párbeszédet, mielőtt bemutatnák a többieknek. A fotó helyszínének figyelembe vételét külön díjazzuk!

A 2. feladat megoldásához az előző órák valamelyikén adhatjuk fakultatív feladatként egy szerelmi témájú olasz sláger előkészítését. Választáskor a tanulók figyeljenek a jó hangminőségre, az érthetőség megkönnyítésére. Használják a dalok szövegét, készíthetnek belőle feladatot, például kiemelve néhány jellegzetes szót.

A 3. feladat globális szövegértés, amely fontos kommunikációs célt szolgál, a fiatalok egyik leggyakoribb beszédtemájához kapcsolódva. Hagyjunk bőven időt a kérdések-kérések és

válaszok párosítására, mert a szövegértésnek nem a gyorsaság, hanem az alaposág a fontosabb eleme. Kérjük a tanulókat, hogy a megoldásokat aláhúzott szövegrészekkel indokolják. Ezzel bizonyíthatják szövegértésüket. Ügyesebb tanulók a végén párban felolvashatják az egymáshoz tartozó szövegeket, így tovább mélyül azok megértése.

A graffitit ábrázoló fotóval kapcsolatban érdemes megkérdeznünk: *Chi l'ha scritto a chi? Quando? C'è anche un errore di ortografia?*, majd megvitathatjuk ezeket a kérdéseket is: *È giusto coprire con graffiti i muri e i monumenti? Quali potrebbero essere gli altri modi per comunicare l'amore?*

A 4. feladatot otthonra adhatjuk, megadva a terjedelmi korlátokat, pl. 30-50 vagy 50-80 szó. A feladat számonkérésekor a többi tanulónak kell kitalálnia, hogy kinek szólt válasz.

A második órát – a házi feladat számonkérését követően – a szintén hallás után értés feladattal kezdhetjük. A feladattal természetesen nem szándékunk a horoszkópoknak reklámot csinálni, de ezek hozzá tartoznak az olasz mindennapokhoz, sokkal inkább, mint nálunk. Itt egyébként sem jóslásról, hanem az állatövi jegyekhez (*segni zodiacali*) kapcsolódó tulajdonságokról lesz szó, ami jól köthető a tappa első leckéihez. Az ügyesebb tanulók a hallgatás közben leírhatják az állatövi jegyek olasz elnevezését is, ami majd a táblázat ismertetésekor jön jól: *Lo scorpione è fedele e geloso*.

Haladóbb csoportban a 6. feladathoz már előre írják le füzetükbe a 12 állatövi jegy nevét, hiszen melléjük kell írni a jegyhez fűződő további tulajdonságokat, amelyeket a táblázat adataival együtt olvashatnak fel.

A 7. feladat ismét az önismeretről szól, a horoszkóp ennek csupán játékos keretet ad. A megadott nyelvi mintát követve alakíthatja ki minden tanuló a maga „személyiségrajzát”. A feladat arra is lehetőséget ad, hogy másokat jellemezzünk. Mindkét feladat elég kényes, ezért csak az önként jelentkező, eléggé extrovertált és bátor tanulókat szólítsuk fel.

A 8. feladatot szintén önként jelentkező vállalja, aki röviden beszámol majd arról, hogy mi található ezen a honlapon, amelyet előbb természetesen mi is nézzünk meg. A csoportban történő megbeszéléstől akár el is tekinthetünk.

Külön érdekesség a szerelmi fogadalmat jelképező lakatok fényképe: Rómában a Ponte Milvio korlátja a szerelmesek egyik közismert fogadalmi helye. Ld. további fotók: <http://roma.repubblica.it/multimedia/home/577473/1/1> és egy tényfeltáró cikk: www.gbcnet.net/showthread.php?4351-I-Lucchetti-di-Ponte-Milvio

Otthonra a munkafüzet 8. feladata kínálkozik. Ha bajban vannak a szerelmi vallomás megfogalmazásával, keressenek ízlésüknek megfelelő mondatokat a www.frazi.it honlap megfelelő linkjében.

102-103. oldalpár RIPASSO

A két összefoglaló-gyakorló óra is a készségfejlesztés jegyében telik.

Az első óra hangsúlyosan – először a *Giróban* – az irodalomhoz kapcsolódik, természetesen nem irodalomtörténeti vagy esztétikai vonatkozásban, hanem csupán a téma által inspirált

irodalmi szöveg megjelenítése céljából: a tanulók felfedezhetik az olasz nyelv újabb lehetőségeit. Érdekes itt visszalépnünk a Giro1 első *tappájának* irodalmi szövegeihez is.

Az 1. feladat a vers jelzőire irányítja a figyelmet, és talán kiderül belőle, hogy a szerelem – ha nem is „sötét verem”, mint Petőfinél, de – nem is csupa napfény és ragyogás. Bruno Baldóról többet is megtudhatunk a http://www.la-poesia.it/inediti/baldo/baldo_indice.htm címen.

A 2. feladat irodalmi csemege, és jó példa a tantárgyak közötti „átjárhatóságra”.

További fordítások találhatóak a

www.hotdog.hu/magazin/magazin_article.hot?m_id=17542&a_id=279830&h_id=63664

honlapon. Innét a tanulók egy-egy sort vagy strófát kigyűjthetnek olaszul, és a többiek megpróbálják kitalálni, melyik magyar versről van szó.

A 3. feladat is érdekesség, esetleg valamelyik tanulót inspirálja a másik vers lefordítására...

Ide illeszthetjük a munkafüzet *Ascolto* feladatait: 1-2-3.

Házi feladatnak a *Ripetizione* fejezet 2. feladatát javasoljuk a szövegműfajok sokféleségének érzékeltetésére (globális szövegértés).

A második órát hallás utáni értés feladattal kezdhethetjük (4. feladat), amit a kiegészített szöveg felolvasásával folytathatunk, majd a tanulók elmondhatják egymásnak, majd a csoportnak, hogy mit ajándékoznának (ajándékoznak?) Valentin napra.

Az 5. feladat globális szövegértés: nem szükséges minden szót megérteni ahhoz, hogy az üzenet lényegét (A-B-C kommunikációs szándékok) felfogjuk. Hasonló feladatok előfordulhatnak az írásbeli érettségi feladatok között is.

A *Giro* hagyományaihoz híven az utolsó feladat (6.) a nyitóoldal nagyméretű fotójára visszautalva ad lehetőséget az azóta megszerzett tudás bemutatására. További kérdéseket is feltehetünk a képpel kapcsolatban, amelyek közül – cédulára írva – párban választanak a tanulók, és válaszukból a többieknek kell kikövetkeztetniük, hogy mi volt a kérdés: *Dove studiano le ragazze? Quanti hanni avranno? Dove andranno dopo? Che cosa hanno visto a Firenze?* (ld. Giro 1) *Che cosa racconteranno del loro viaggio a casa? Che cosa hanno mangiato a Firenze? Come sono di carattere? Quali temi hanno fotografato a Firenze? Che cosa scriverebbero su una cartolina indirizzata ai genitori?*

SOSTA 3

104-105. oldal: UNO SCAMBIO SCOLASTICO

A harmadik összefoglalás egy létező olasz-magyar diákcsereprogram keretében foglalja össze az utolsó három *tappát*. Érdeemes a Magrini Líceum honlapját felkeresni, esetleg még aktuálisabb beszámolókat is találhatunk: 2. feladat. Átismételhetjük a *Giro 1* iskolával foglalkozó témáit is.

The screenshot shows the homepage of the Liceo Scientifico 'Magrini' website. The header includes navigation links: 'corsi', 'contatti', 'news', 'area studenti', 'famiglie', and 'docenti'. The main content area is divided into several sections:

- ORGANIZZAZIONE**: Home, P.O.F., Mini P.O.F., Regolamenti, Dove Siamo, A.S. 2009/10, Calendario scolastico, Orario scolastico, Coordinatori di Classe, Coord. Dipartimento, Informascuola.
- SERVIZI: DIDATTICA**: Attività Recupero, Corsi Recupero 09/10, Ricevimento docenti.
- SERVIZI: SEGRETERIA**: Libri di testo 10/11, Modalità pagamento, Iscrizioni 10/11.
- ORIENTAMENTO**: Orientamento in uscita, Or.i.us. 09/10, Scuola aperta 09/10.
- NUOVI LICEI**: dettagli sulla riforma nuovi corsi di studio.
- CORSI**: (empty section).
- IL LICEO SCIENTIFICO "MAGRINI"**: A central banner with three images showing students in a classroom, a student working at a computer, and a group of students outdoors.
- NEWS**: A list of news items with dates and titles, such as '14/06/2010 - CDR secondo quadrimestre' and '14/06/2010 - Libri di testo 2010/11'. Two arrows point from the 'ORGANIZZAZIONE' and 'SERVIZI: DIDATTICA' sections to the 'NEWS' section.
- IN EVIDENZA**: Patto educativo MATERIALI, Giornalino, Galleria, Iper testi, Pubblicazioni, Lavori Premiati, Video.
- IN EUROPA**: Belgio, Germania, Ungheria, Inghilterra.
- PROGETTI**: Olimpiadi, Educazione Salute, Leggere il '900, My featured space, CLIL lingua friulana.
- DOCENTI - ATA**: Valuta Web, Albo Docenti, Grad. Supplenze, Graduatorie ATA.
- BANDI**: Corsi estivi 2010.

A halláskésztség fejlesztése: 3. feladat, kezdődjön csukott tankönyvvel. A szöveg feleleveníti az előző évben Budapestről tanultakat.

Fontos feladatnak tartjuk, hogy tanítványaink képesek legyenek bemutatni szülővárosukat, fővárosunkat és néhány országos jelentőségű turisztikai célpontot: 4-5. feladat.

A 6. feladat nyelvhelyességet fejleszt, és tovább folytatja a diákcseréről szóló beszámolót. Szóban is gyakoroljuk a beszámoló műfaját: 7. feladat.

Szelektív hallás értést igényel a 8. feladat. Ennek segítségével ismét beszédkésztséget fejlesztünk a 9. feladatban.

106. oldal: ANDIAMO ANCHE NOI IN ITALIA!

3-4. órára szóló team-munkát javasolunk 3-4 fős csoportokban.

1. feladat: A tanulók aktív részvételével tervezetünk meg egy olaszországi virtuális nyaralást, kirándulást.

A 2. feladat irányítást ad egy, az egész csoport előtti, az elképzelésről szóló beszámolóhoz. Házi feladatként is ezen a projekten dolgozzanak a tanulók. Természetesen nemcsak a tankönyv 3. feladatában elférő illusztrációt kérhetünk.

A 4. feladat lehet önálló gyakorlat is, vagy érdekesen megoldható kooperatív formában („kígyó”), ha egy tanuló ír 20-25 szavas ”fogalmazás elejét”, a második folytatja, majd a harmadik, míg a kért hosszúságú levél elkészül.

107. oldal: ARRIVANO GLI AMICI ITALIANI!

Minden csoport más feladaton dolgozik. A kooperatív tanulási technikában ezt nevezzük „mozaik módszernek”.

A házi feladat legyen illusztráció gyűjtése, amit a következő órán A/3-as lapokra ragasztanak, ezeket körben elhelyezzük a terem falán, és minden csapat egy-egy tagja (akár mindenki) megnézheti és hozzáfűzheti véleményét egy-egy színes öntapadós lapon, amit mellé ragaszt: *Che bello! Carino! Questo sì, piace anche a me!* („Képcsarnok módszer”)

Természetesen egy-egy szóvivő utána szóban is ismerteti a megoldásokat. Az értékelési szempontok szerint pontozzák egymást a csapatok. Külön órán foglalkozunk tovább a C csoport feladatával (*La nostra città*).

A munkafüzet feladatai különböző feladattípusokban Budapesttel foglalkoznak, emellett adjunk teret saját, más városunknak, településünknek és a közelben található nevezetességeknek is.

A 11. feladat nem fordítási gyakorlat, hanem az elolvasott szöveg interpretálása röviden, a lényeg kiemelésével olasz nyelven.

Az egységet 40 perces önellenőrzéssel zárjuk. Év végi felmérés írásakor a *Sosta 2*-nél ajánlott arányok és pontozás szerint értékeljük a tanulók tudását.

Bár nyárra nem „illik” feladatot adni, tanulóink képesek már a könnyített olvasmányok közül sikeresen választani. Ezek hangzó és írott formában is megtalálhatók a referenciakeret szintjeihez rendelve a www.olasz.jimdo.com honlapon: *Giallo al grand hotel*, *Pinocchio*, *Matilde, sei mitica* stb. illetve a <http://mdd.pte.hu/index.php> honlapon is találnak még értékes tartalmakat.

Végezetül pedig szeretnénk köszönetet mondani Ligeti Juditnak értékes megjegyzéseiért.

Sikeress, örömteli munkát kívánunk a Szerzők a GIRO D’ITALIANO 2 használatával!

Észrevételeiket, kérdéseiket az alábbi e-mail címekre küldhetik a Szerzőknek:

bjutka@freemail.hu és tamasny@caesar.elte.hu ; a Kiadónak: kepes.julianna@ntk.hu

Budapest, 2010. szeptember